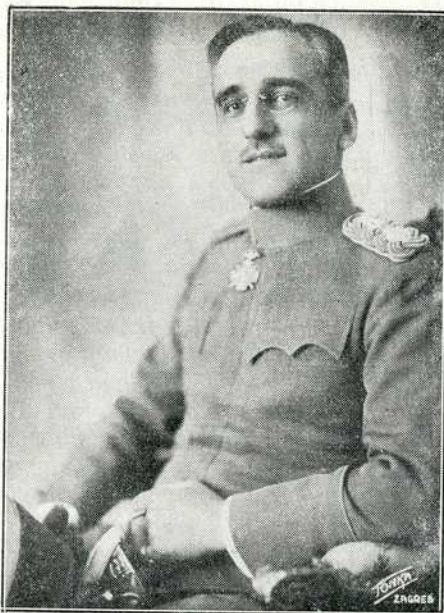

Б Р А Н И Ч

Год. XXII

Београд, октобар 1934.

Број 10

ВИТЕШКИ КРАЉ АЛЕКСАНДАР I УЈЕДИНИТЕЉ.

Законодавна политика једне државе је у истини основни елемент њеног унутрашњег живота, јер од квалитета те политике зависи квалитет унутрашње организације друштвене и њеног развоја, што је најзад и циљ сваке правне организације држава у свима временима, био и остао.

На томе пољу, поред ових других стваралачких особина које је имао Блаженоупокојени Краљ Александар I показао је дубоку увиђавност и широко схватање великог државника, које је и помогло да се унификација целог законодавства, а нарочито јудицијелног у Југославији, изврши за релативно врло кратко време, а без икаквих потреса и поремећаја у досадањем друштвеном организму свих елемената, које је у социјалном смислу Југославија апсорбовала у себи. На томе пољу ми правници морамо одаћи дубоку пошту једном генијалном

Краљу, који је пружио правништву Своје земље сву Своју помоћ и разумевање потпуно целог проблема и Својом познатом готовошћу и журбом учинио да се та унификација корисно и брзо изведе. На нама је и на будућим поколењима да то свршено дело допуњујемо, развијемо у најбољим правцима, да би народ и држава могли из њега извући највећу општу корист и уживати благодет једне мудре законодавне политике.

Та концепција Краља Александра Карађорђевића додирује се и допуњује са једном другом концепцијом, која у многостепањеном пошсећа на још једну велику фигуру владалачку у нашој земљи, на Цара Душана Немањића, који је у 14. веку, за један век пре неголи и Француска, поставио темеље организацији државно-правној, стварајући од ње једну *Monarchia legalis*. То схватање и та државно правна политика, која је Немањићску државу била оспособила да изврши уједињење целог Балканског полуострва и створила од ње један огроман морални ауторитет и пред самим завојевачем, који је после једног века успео да уништи независност Немањићске државе, а који је и после тога за још пуна два века поштовао тај престиж створен државном законодавном политиком Немањића, била је индентична са законодавном и државно правном политиком Краља Александра Карађорђевића. Тај принцип Душанове државно правне политике овековечен је у његовом општем Законику, који је у тим временима претстављао тип законика, коме су следовала готова сва словенска племена организована у то доба у државу, нарочито Чеси, под Краљем Карлом IV, са чувеним Каролином, Кодексом Карловим. Тај принцип монархије легалне, Краљ Александар је поставио на једну савремену базу и извео га је у једној модерној концепцији. Поред Његове славе за војничке и ратничке успехе, који су Му дали могућности да на челу народа кроз двадесетогодишње напоре створи данашњу велику Југословенску државу, поред Његових високих државничких квалитета, који су успешно завршавали дело спољне и унутрашње консолидације националне Југословенске државе, остаје Му и ова велика историјска заслуга, да је под Његовом владавином извршена законодавна унификација југословенска.

Слава Великом Краљу Законодавцу.

Д-р ДРАГУТИН ЈАНКОВИЋ
Прешедник Београдске Адвокатске Коморе.

ЊЕНОМ ВЕЛИЧАНСТВУ КРАЉИЦИ МАРИЈИ

ДВОРАЦ ДЕДИЊЕ

У најдубљем поштовању, погнуши пред неизмерним болом Вашег Величанства, понизно подносимо шужне изразе најоданијега саучешћа у претешком, ненакнадивом и трагичном губитку Вашег Узвишеног Супруга, а нашег Великог Краља, Краља Хероја и Мученика.

Најсвирешија судбина погодила је истовремено Ваше Величанство и целу Државу, јер је Творац Југославије херојски и мученички пао на бранику Државе и Нације.

Слава Краљу Хероју и Мученику.

Д-р ДРАГУТИН ЈАНКОВИЋ

Претседник Београдске Адвокатске Коморе.

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

ЗАПИСНИК

XXIX седнице Одбора Адвокатске Коморе у Београду одржане
12. октобра 1934. год. у 6 час. по подне.

Присутни су: Председник Др. Драг. Јанковић, потпредседник Милан Драговић, чланови одбора: Војислав Милошевић, Др. Иван Рибар, Др. Миленко Стојић, Тришко Жугић, Др. Видан Благојевић, Владимир Симић, Драгомир Ивковић, Лука Пешић, Драгослав Ђорђевић, Младен Цинцар-Јанковић, Др. Јанко Олип, Милан Живадиновић, Мил. Павловић, Љуб. В. Димитријевић и Сима Алкалај.

Председник г. Др. Драг. Јанковић отварајући седницу устаје, а са њим устају и сви чланови Одбора, па помињући гнусни злочин у Марсељу, чија је жртва био Њ. Величанство Краљ Александар I., позива Одбор да осуди злочин и да Краљу Мученику ода дубоко поштовање и славу, као браниоцу државе и нације, који је на бранику њиховом и пао под ударцима нашег спољњег непријатеља.

Предлаже да се у знак жалости данашња седница прекине са узвиком: *Слава му!*

Чланови Одбора једногласно прихватају предлог и узвикују: *Слава Краљу Мученику.*

Секретар
Владимир Симић с. р.

Претседник
Др. Драг. Јанковић с. р.

Чланови:

Милан Драговић с. р. Војислав Милошевић с. р. Др. Иван Рибар с. р. Др. Миленко Стојић с. р. Тришко Жугић с. р. Др. Видан О. Благојевић с. р. Драгомир Ивковић с. р. Лука Пешић с. р. Драгослав Ђорђевић с. р. Младен Цинцар-Јанковић с. р. Др. Јанко Олип с. р. Милан Живадиновић с. р. Милорад Павловић с. р. Љубиша В. Димитријевић с. р. Сима Алкалај с. р.

www.un

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
В
Л
И
О
Т
Е
К
А

ИЗЈАВЕ САУЧЕШЊА МЕЂУНАРОДНОГ САВЕЗА АДВОКАТА,
АДВОКАТСКИХ КОМОРА И АДВОКАТА ИЗ ИНОСТРАНСТВА,
КОЈЕ ЈЕ ПРИМИО Г. ДР. ДРАГУТИН ЈАНКОВИЋ ПРЕТСЕДНИК
МЕЂУНАРОДНОГ САВЕЗА АДВОКАТА И ПРЕТСЕДНИК
БЕОГРАДСКЕ АДВОКАТСКЕ КОМОРЕ.

Париз. — Пренеражен сам страшном вешћу о злочину. Са ужасом сазнао сам за злочин који је Југославију лишио једнога Краља, кога смо ми у Француској волели као да је наш Краљ. Колики бол је који данас дубоко осећа цео француски народ. Ма колико туге да нам је задала трагична смрт нашег Министра иностраних дела Бартуа, који је толико радио на сједињење наших дела земаља у интересу мира, ми осећамо у овом часу једну врсту горке и болне утехе у помисли да је Француска крв текла и помешала се са југословенском крвљу. Опростите ми што Вам више не могу казати, јер ми огромно узбуђење зауставља сваку мисао. Братски са Вама,

Жан Алетон

адвокат, професор Универзитета,
Потпретседник Међународног Савеза
Адвоката.

Париз. — Када смо сазнали за грозну новост наша је прва мисао ишла Вама, нашим југословенским друговима. Бићу Вам захвалан да изволите свима нашим колегама југословенским казати да су наша срца у овом трагичном тренутку уједињена са Вашим и да је заједничка жалост наше обе отаџбине још тешња спона која нас сједињава.

Они међу нама, који су као и ја имали драгоцену срећу да се приближе Вашем Великом Краљу неће никада заборавити Његову срдачност. Његову љубазност, Његову предусретљивост, која је очарала свакога. Био бих особито срећан и нарочито дирнут ако би наша саучешћа и наши саосећаји, дубоки и искрени могли допрети до Узвишене Краљевске Породице.

Луј Саран

Претседник Националног Савеза
Француских Адвоката.

Хаг. — Са ужасом сазнајемо за страшни злочин извршен над Вашим Краљем у моменту кад се је Његово Величанство спремало да сврши дело консолидације и учвршћивања европског мира. Хитам да Вам кажем, а тиме изражавам осећаје свих мојих саплеменика, колико сам дирнут и очајан због ове страшне несреће. Ја сам сачувао најлепше личне успомене на Вашег Узвишеног Суверена и ја не могу да замислим нити могу да се помирим са мишљу да толика интелектуална снага и таква величина буде отргнута Његовој Земљи и Његовој породици бруталним актом једног злочина

Молећи Вас да ове моје речи саучешћа сматрате упућене свима југословенским адвокатима као и целом југословенском народу чије сам гостопримство, ја и моји другови, тако топло осећао за време мога боравка у Вашој лепој земљи.

М. Де Бров

Претседник Савеза Холандских Адвоката, Претседник Међународног Адвокатског Конгреса у Дубровнику.

Букурешт. — У име Националног Савеза Румунских Адвоката молимо Вас да примите изразе нашег живог сажаљења и искреног саучешћа за болни и непоправиви губитак Вашег Краља, Хероја у рату и великог организатора у миру.

Константин Наумеско

Претседник Савеза Румунских Адвоката.

Букурешт. — Батоние и Савет адвокатског реда румунске престонице са болним узбуђењем клањају се пред узвишеном успоменом Великог Суверена Југославије, који је био и који ће остати један од највеличанственијих пионира мира. Братимећи се у истој жалости наш ред жали огромни губитак Вашег народа и целог човечанства.

Батоние Георг Петровици.

Нанси. — Адвокатски ред у Нанси-у дубоко узбуђен одвратним атентатом, који је Југославију лишио једног великог Краља, а Француску једног племенитог пријатеља, саучествује дубоко.

Батоние Лер.

Уважени господине Претседнице и Драги Колега,

Хитам под утиском Марсељског злочина да Вам искажем своје најсрдачније и дубоко саучешће и да Вам доставим своје осећаје за тежак губитак који су Југославија и Ваш народ претрпели убиством великог и значајног Вашег Краља.

Нарочито ми је стало да Вас уверим да је овај чудовишан атентат изазвао осећаје гнушања код свег бугарског народа а нарочито код бугарских адвоката који могу да оцене велике и историске заслуге Краља државника и народног прводостојника.

Бугарски народ осећа губитак и дубоки бол јер има пред очима пријатељско успостављање односа међу Југословенима и Бугарима и уз успомену на срдачан долазак крајем септембра ове године видели смо да смо изгубили Краља суседа и Краља пријатеља.

Бог да прости Краља Александра!

17. октобра 1934. год.

Софија

Др. Љубен Данаилов

адвокат.

ЊЕГОВО ВЕЛИЧАНСТВО КРАЉ ПЕТАР II.

Детињство и младост увек су привлачни и мили и све симпатије су увек на њиховој страни. Те симпатије још више расту, а по једном инстинкту човечанског саосећања, за децу која рано изгубе оца или мајку. Тај осећај, усађен у људско срце самом природом његовом, развија се као један неодољив талас на читаве масе и на целе народе према младости Суверена, кад на своја премлада плећа примају сву тежину једне владавине. Колико је тек бескрајно симпатичан осећај нашега народа према Сину и Наследнику Онога, коме народ дугује дуг захвалности за своје ослобођење, за своје уједињење и за своју велику и моћну националну државу. И у колико је дубљи и огромнији бол целог народа био са губитка Краља Оца, у толико су дубље, искреније и трајније симпатије народне за Краља Сина. То је толико истина, да данас при спуцању младога Краља Петра Другог на престо, ми можемо поуздано рећи: да никад у свешту није забележена тако спонтана, дубока, искрена и велика народна љубав при доласку на престо једнога краља, као што данас осећа цео југословенски

WWW.UNILIB.RS

народ за свога младог Владаоца. У тим осећањима данас је уједињена цела Југославија, а то су осећања и најбоља и најсигурнија залога верности и оданости, коју данас нарочито у овим озбиљним временима морамо дуговати младоме југословенском Краљу.

Поздрављајући топло и одано Младога Суверена Југословенске Државе, ми Му данас, као и цео југословенски народ, дајемо залогу свег пожртвовања, све љубави, све верности Њему, нади и узданици целе нације и Наследнику Велике баштине Карађорђевића.

Живео Краљ Петар Други!

Д-р ДРАГУТИН ЈАНКОВИЋ

Прешедник Београдске Адвокатске Коморе.

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

ПОЗИВ

За Шесту редовну скупштину Адвокатске коморе у Београду, која ће се одржати 28. октобра 1934. године у Београду у 9. час. пре подне у сали Окружног суда за округ Београдски са овим дневним редом:

- 1) Отварање скупштине и саопштења претседника;
- 2) Избор три оверача записника;
- 3) Избор три бројача гласова;
- 4) Извештај Одбора Коморе о раду у прошлој години;
- 5) Завршни рачун за 1933. год. и давање разрешнице за исти;
- 6) Решавање о буџету за 1935. год.;
- 7) Избор 6 чланова Дисциплинског Већа (1 заменика претседника и пет чланова већа, од којих три из Београда и два из унутрашњости); и
- 8) Питања и предлози у смислу § 11. Пословника Коморе.

Бр. 1389.

26. септембра 1934.

Београд

Секретар

Влад. Симић

Заменик претседника
Мил. П. Драговић

ИЗВЕШТАЈ

Одбора Адвокатске коморе у Београду за Шесту редовну годишњу скупштину на дан 28. октобра 1934. год.

Овај извештај обухвата рад Адвокатске коморе од 13. октобра 1933. год. до конца септембра ове године.

Као и ранији, и овај извештај подељен је на три дела: извештај о раду Одбора Коморе, извештај благајника и извештај Дисциплинског Већа.

1. Део. Извештај о раду Одбора Коморе

Пореско питање.

Познатим изменама у закону о непосредним порезима оних одредаба које се односе на разрез течевине, нашем реду наметнути су порески терети које он неће моћи да поднесе, јер порезивање адвоката треба да се врши по извесним чисто спољним критеријама, потпуно погрешним и потпуно непоузданим.

Ове измене, управљене на повећање пореског оптерећавања не само адвоката, него и осталих слободних професија унеле су с разлогом узбуну у све редове слободних занимања. Напор да се ово исправи представљао је солидаран интерес и адвоката и лекара и инжињера и апотекара, ако се задржимо само на оним професијама, за које је могућно замислити једну заједничку акцију.

У овом погледу одбор је водио акцију у заједници са Пословним одбором Савеза адвокатских комора, који је у истом циљу ступио у сарадњу са Савезом лекарских комора, Главном управом инжињерских комора, Југословенским лекарским синдикатом и Апотекарском комором. Оваква заједничка акција легитимних претставника свих заинтересованих професија пружала је највише изгледа на успех.

У овој акцији употребљена су сва средства, којима се располагало: писана су опширна образложења, подношени статистички подаци, вршене и личне интервенције код надлежних чланова Народног претставништва. Упућен је био у исту сврху и један заједнички меморандум Финансијском одбору Народне скупштине, Претседнику владе, претседницима Народне скупштине и Сената.

Исто тако по одлуци одбора упућена је било и једна делегација од више чланова одбора код г. Министра финансија, да му и усмено изложи стање у коме се адвокати налазе поводом ових измена у Закону о непосред. порезу. Ову је делегацију г. Министар примио и дао формално обе-

ћање, да ће о оправданим захтевима адвокатског реда водити рачуна.

Није тешко било са разлозима интервенисати против оваквих пореских рефорама, јер су оне биле у сукобу не само са теоријским поставкама пореске науке и пореске политике, него и са стварним чињеницама, на које се она имала да ослони, са привредним приликама, које владају у нашој земљи и најзад са финансијском и привредном моћи нашега реда. Није тешко било показати, да ће једна оваква реформа не само неправедно навалити на наш ред пореске терете, које овај неће моћи да поднесе, него да ни са гледишта државне пореске политике она неће дати ни приближне резултате, какви се очекују.

Резултат целе ове акције био је тај, што су у пројектованим одредбама извршене измене и смањени коефицијенти са 8 на 3 пута, а у вези са овима и остали коефицијенти, по којима се математички има доћи до оцене пореске способности пореског платца.

Морамо се за сада задовољити и овим успехом, који је под крајњим напорима издејствован и да предузмемо, што будемо могли, да се бар у примени овога новог закона наш ред заштити, колико буде могућно од претераних пореских оптерећења.

У томе правцу одбор је већ имао прилике да нешто учини. По захтеву пореских власти он је послао пореском одбору један преглед апроксимативних прихода свакога члана ове Коморе, састављен после пажљиво проучених објективних чињеница, које су му биле доступне и овај преглед пропратио једним опширним елаборатом о економским приликама, у којима наш ред живи и ради. Одбор се нада, да ће пореска власт имати у виду ове чињенице при разрезу пореза.

Међутим, први знаци од ступања ових измена пореских на снагу, на жалост нису много утешни. Јер је Министарство финансија одмах по ступању ових измена на снагу, упутило један распис пореским управама о разумевању нових одредаба, (Бр. 14034/34), у коме им је објаснило, да се по датим коефицијентима има израчунавати само минимална пореска основица, али да она може бити и већа, ако би пореска власт нашла, да порески обвезник има већи приход.

Против оваквог упућивања на примену и разумевање закона Савез адвокатских комора упутио је нову образложу претставку Министарству финансија, у којој је тражио, да се пореске власти упозоре да приликом разреза пореза воде рачуна и о оним пореским обвезницима, за које је очигледно, да њихови приходи не достижу ни законом пред-

виђени минимум, те да могу у том случају сићи испод овога минимума.

То би била у најкраћим потезима изложена наша акција на пореском питању, која није имала потпуно задовољавајући резултат, услед потпуног несхватања тежине данашњих економских прилика од стране надлежних органа пореске политике.

Уредба о заштити земљорадника.

Питање у вези са овом уредбом, која за нас претставља чисто професионални интерес, па према томе, о коме је одбор имао као претставник тога интереса да се стара, јесте питање обезбеде наплате адвокатских трошкова у парницама земљорадника, од које је наплате адвокатских трошкова земљорадник по уредби од 22. новембра 1933. био такође заштићен.

Са чисто професионалног гледишта наш ред морао је сматрати једну овакву меру као недовољну меру, јер је њему била тиме наметнута једна жртва, која се од других професија није тражила и јер се адвокати нису могли ставити у исти ред са повериоцима земљорадника, од којих га је ова уредба имала да заштити и јер, најзад, адвокатске награде не претстављају ништа друго, него сретства адвоката за живот, којих је било неправедно и неоправдано да се адвокат лиши ради економске заштите једног другог сталежа.

Ради тога одбор је водио акцију, да се ова одредба уредбе измени, односно, да се из заштите, коју ова уредба спроводи, изузму трошкови и награде адвоката.

И ову акцију одбор је водио споразумно са Савезом адвокатских комора и са осталим адвокатским коморама. Главна борба била је управљена на измену ст. 2 и 3 чл. 9 ове уредбе, по којима у парницама, обезбеђењима и извршењима противу земљорадника, у смислу ове уредбе, веровнику ни у ком случају није припадало право накнаде адвокатских трошкова.

Све адвокатске коморе одржале су један састанак на коме су овластиле Савез комора да тражи измену ових прописа, па је Савез у томе циљу, поред других корака, пројектовао и једну ширу конференцију, на којој би — поред претставника свих комора — узели учешћа и адвокати народни посланици и сенатори. До сазива ове конференције међутим, није дошло, пошто се од меродавних фактора добило формално обећање, да ће се при доношењу новог закона о заштити земљорадника изићи у сусрет нашим захтевима.

И заиста, нова Уредба о заштити земљорадника од 3 августа о. г., која је ступила на снагу 27. августа изменила

је одредбе чл. 9. раније уредбе у смислу захтева адвокатских комора на тај начин, што је ранији ст. 3 чл. 9 укинут, а ст. 2 измењен у толико, што веровнику у парницама, обезбеђењима и извршењима против земљорадника, у случајевима у којима је обавезно заступање адвокатом, припада право на накнаду адвокатских трошкова од дужника земљорадника, које ће утврдити у засебној тарифи Министар правде.

Тиме је ова акција у главном завршена успехом. Кажемо у главном, јер је повраћен принцип права на накнаду адвокатских трошкова од земљорадника, и ако се ови трошкови имају одмеравати по нарочитој тарифи, у чему је изузетак од општег режима. Ту тарифу Министар правде још није донео, па ће одбор имати за дужност, да и приликом доношења ове тарифе покуша колико најбоље може, да наши интереси буду сачувани, и тарифа постављена на једну праведну основу.

Тарифа адвокатских трошкова.

У погледу доношења јединствене тарифе за одмеравање адвокатских трошкова Министарство правде приредило нам је једно изненађење, јер је пројектовало тарифу, коју ми, без измена, апсолутно нећемо бити у стању да примимо.

Нова тарифа представља погоршано издање аустријске тарифе са погоршаним текстовима и јако сниженим ставовима. Она је и технички рђаво спремљена, компликована и детаљисана на начин, да је за употребу скоро ономогућена.

Не само да су њени ставови често тако минимални да вређају понос и унижавају наш сталеж, него је и стистем израчунавања трошкова такав, да је за тај посао потребно имати нарочито лице у канцеларији, које треба да пази и бележи сваки потез адвоката у једном спору, да би му одредио еквивалентну вредност у тарифи. Цео рад адвоката у таквој мери је рашчлањен на ситне материјалне радње, које су тако ниско таксиране, да према овој тарифи није могућно саставити трошковник без осећања извесног ниподаштавања, понижења и омаловажавања свога рада.

Овај предлог тарифе има много и других мана, о којима није могућно овде детаљно реферисати. Он је достављен свима коморама на мишљење и налази се на проучавању.

Протест противу ње једнодушан је код свих комора, па се надамо, да ћемо у заједничкој сарадњи успети да њено доношење спречимо.

У томе циљу за октобар месец заказано је више конференција претставника свих комора, а такав један састанак већ је и одржан. Други састанак заказан је за крај октобра. На тим састанцима израдиће се заједничко мишљење свих

адвокатских комора и доставити Министарству у виду противпредлога.

У вези са питањем тарифе адвокатских трошкова Комора је предузимала кораке и у погледу примене досадашње тарифе. Као што је познато, судови ни до сада нису постојећу тарифу стриктно примењивали и у томе погледу су врло различито поступали. Док су поједини судови примењивали ставове тарифе приликом одмеравања трошкова, дотле су други ове трошкове одмеравали по личном критеријуму појединих судија.

Одбор је тражио, да Министарство правде изда један распис о обавезној примени постојеће тарифе, док се не буде донела једна тарифа за целу земљу, и да на тај начин изједначи праксу наших судова у овом питању, јер је то не само интерес адвоката, него и интерес самих странака пред судом.

Поступак полицијских власти према адвокатима.

Поводом хапшења и претреса појединих адвоката од стране управних власти Комора је у више махова, кад год је о томе била обавештена, интервенисала код надлежних органа, показујући на тај начин интересовање наше корпорације за судбину појединих њених чланова.

Код ових интервенција Комора се није упуштала у право управних власти да поступају по законима против свих грађана, па и против адвоката, али је увек енергично захтевала, да се достојанство адвоката у таквим поступцима не унижава и да се професионални интереси, поверени старању ових адвоката у таквим случајевима не доводе без потребе у опасност.

Све ове предлоге Комора је чинила не само у интересу својих чланова, него и у интересу њихових клијената т. ј. целог пословног света, јер је адвокатима поверено вршење једне јавне функције и заштита многобројних интереса грађана. Хапшење једног адвоката представља нагли прекид рада његове канцеларије, нагли прекид тока правних послова, који прекид може нанети излишне и неоправдане штете правима његових клијената.

Савез комара.

Са Савезом адвокатских комора Одбор је одржавао сталну и корисну везу. Показало се, да је ова сарадња, као што се из напред изложених обавештења може заључити, била и корисна и плодна. Очигледан успех та сарадња је пока-

зала у измени Уредбе о заштити земљорадника, а такође и приликом доношења измена закона о непосредним презима.

Поводом питања доношења једне тарифе адвокатских трошкова сарадња нашег одбора са Савезом Комора је у току и надамо се, да ће и ова сарадња имати своје резултате.

Часопис Бранич.

У току ове године Одбор је, преко једног нарочитог одбора, обратио већу пажњу на уређење свога органа Бранича, и надамо се, да сте напредак који је у томе погледу учињен и сами запазили. Обрађена је већа пажња не само на техничку, него и на садржајну страну часописа, која се све више и све боље саображава потребама нашега реда. Заведене су нове сталне рубрике, обрађена је пажња на преглед нових књига и уведен стални преглед садржине Службених новина, помоћу кога се читаоцима Бранича пружа стална евиденција нашег законодавства.

Бранич стално повећава број својих сарадника и стао је за кратко време у први ред стручних правних часописа.

Службени део Бранича садржи тачан преглед стања и рада наше Коморе, у коме је циљу одбор већ у почетку свога рада донео одлуку, да се сви записници седница одборских у њему објављују. На тај начин сви чланови Коморе у сталном су току у погледу одборског пословања.

Бранич је излазио редовно један пут месечно, изузев за јули и август, када је из техничких разлога изишао уједно, као двоброј. Број претплатника се повећава, а часопис се шаље бесплатно свима члановима Коморе, који нису у заостатку са плаћањем улога више од шест месеци. Поједини радови су хонорисани, по угледу на све остале часописе. Одбор је сматрао, да је ово хонорисање у интересу побољшања квалитета часописа.

Сарадња адвоката на своме часопису није у толикој мери жива и стална, каква би се могла желети, али се одбор нада, да ће адвокати потпомагати Бранич и својом стручном сарадњом, у колико им то њихови редовни послови буду допуштали.

Остали рад Коморе.

Поред напред изложених, Одбор је у току године имао и многа друга питања да решава и да се о њима стара, па је и по њима предузимао потребне кораке.

Тако је Одбор интервенисао у питању постављања ад-

воката за браниоце по службеној дужности. Уобичајено је код судова, па и код државног суда за заштиту државе, да се адвокату, браниоцу по службеној дужности, не доставља оптужница, већ је он мора сам набавити од свога брањеника, или да је у суду преписује. Овај посао каткад односи много времена.

Одбор је сматрао да и браниоцу одређеном по службеној дужности треба доставити оптужницу и уштедети му губитак времена, у толико пре, што он ову дужност обавља бесплатно. У томе смислу Комора је тражила, да се судовима распише упутство од стране Министарства правде, и да се, поред тога, о овим службеним постављењима обавештава и Комора.

Комора нема тачне податке о лицима која су била постављена за браниоце по службеној дужности, пошто је судови о томе до сада нису обавештавали, али зна, да њихов број није био мали. Ово нарочито важи за суд за заштиту државе, пред којим већину одбрана обављају чланови наше Коморе, судом постављени.

Ову своју дужност, мада често скопчану са великим губитком времена и ма да без награде, наши чланови су обављали савесно и предано, па је и потребно и право ову чињеницу, која им служи на част, и на овоме месту истаћи.

Од прошле скупштине до 30 септембра ове године Комора је поднела 62 захтева за прогон пискарача, од којих је само 15 пресудом осуђено, 22 ослобођено, а 25 остало још нерасправљено. Код оваквих резултата борба противу пискарача знатно је отежана и постаје скоро илузорна, Судови се при изрицању пресуда недовољно уносе у дух закона, те у већини случајева остају на веома уском схватању у питању тумачења елемената из § 120 зак. о адвокатима, тако да се најопаснији пискарачи најлакше извлаче од казне. Али ово је добрим делом и последица недовољно јасно стилизоване инкриминације дела надрипискарања у самоме закону.

Много пунија и ефикаснија заштита како адвокатских интереса, тако и јавног интереса правилне и стручне сарадње у пословању правосуђа и управе била би несумњиво, да је законодавац уместо нејасне стилизације дела надрипискарања из § 120 зак. о адвокатима прихватио и забрану примања аката од стране пискарача и њиховог пословања код судова и других власти. Само на такав начин могао би се учинити крај нестручном и недозвољеном обављању адвокатских послова од стране неквалификованих лица.

Међутим, нису само пискарачи о којима говори § 120 зак. о адвокатима, који бесправно обављају адвокатско по-

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

WWW.UNIBE.BG

слово, већ се адвокатуром исто тако неовлашћено, почео да бави и велики број људи, који по своје положају то никако не би смели чинити. И док и писмени и неписмени, као и они који по своје положају то не би смели чинити, у велико обављају адвокатске послове, дотле само адвокати сnose све дажбине и само су они подвргнути, поред кривичне и грађанске одговорности, дисциплинском надзору наше сталешке установе. Недовољна законска заштита омогућаје великом броју пискарача и других неовлашћених лица да пуне надлештва, да отимају адвокатима њихов посао, а адвокати су доведени у положај да на смањени обим послова и зараде плаћају несразмерно велике порезе и друге јавне дажбине.

Док с једне стране власти пружају недовољну заштиту адвокатском реду према онима, који неовлашћено и неправно обављају њихове послове, дотле су поједини органи власти неумесним својим наредбама и упутствима спречавали адвокате да дођу до остварења својих права. Комора је стога била принуђена у више махова да интервенише код надлежних власти.

Тако је Комора интервенисала, да се повуче наредба начелника среза мачванског општинским судовима, да не одобравају забране за адвокатске награде. Па је на исти начин морала поступити и због случаја, што је један начелник Министарства трговине и индустрије званичним актом препоручио суду добрих људи и Београду, да не извршује своју извршну пресуду; интервенисала је у више махова противу неправилне и незаконите праксе појединих начелника срезова да не извршују егзекутивне наплате по тражењима Коморе, која су на закону основана и т. д.

Питање права учешћа адвоката код судова војних и црквених остало је и даље нерешено, управо за сада негативно решено.

Што се тиче заступања код војних судова Комора није могла успети да се односне одредбе измене. Питање је за сад затворено тиме, што је и Државни савет стао на гледиште које заступа Министарство војске и морнарице, да је адвокатима ово право одузето поступком пред војним судовима.

Против таквог једног гледишта, које нема основа у закону, Комора није могла ништа више предузети после пресуде надлежног административног суда.

Поводом доношења Брачног правилника српске православне цркве Одбор је овластио свога члана, г. Драг. П. Борђевића да га поучи и поднесе о томе извештај, што је

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

он учинио у виду опсежног реферата, који је Одбор прихватио. Овај реферат ће бити у изводу објављен у Браничу.

У завршном делу свога реферата, г. Ђорђевић наводи резолуцију коју је по овом питању донео овогодишњи Конгрес правника у Загребу, а која гласи: „1. Да се материјално, лично и имовинско брачно право хитно регулише државним законом једнаким за све грађане; 2. Да се uvede обавезни грађански брак; и 3. Да вођење матрикула врше државне власти, а брачне спорове да решавају искључиво државни судови.“

Усвајајући у свему горњу резолуцију и предлажући Комори да је и она по овом питању усвоји, референт г. Ђорђевић је свој реферат закључио на следећи начин: „Брачни правилник српске православне цркве донет је мимо и противу државног закона. Он је неовлашћено изменио државне законе, као што је повредио и прописе туђих признатих цркава на нашој државној територији. Преко свога свештенства и судова, српска православна црква силом врши незаконите радње применом овог правилника у живот.“

Комора је, поред напред изложених корака, које је предузимала, потпомогла и предлог Загребачке коморе, да се у закону о извршењу и обезбеђењу и у грађ. парн. поступку учине измене у томе смислу, да се и на основу првостепених пресуда дозволи обезбеђење. Такође је, поводом питања поравнања по грађ. парн. пост. тражила, да се § 2 закона о извршењу и обезбеђењу да одмах обавезна снага.

Статистички подаци.

На дан 30 септембра 1934 г. у адвокатском именуку било је 672 уписана адвоката. Годину дана раније било их је 663, што значи да је бројно стање чланова наше Коморе за ову годину дана повећано са 9. У току године уписано је нових адвоката 30, а из именика избрисано, из разних узрока, 21.

Од 30 уписаних нових адвоката, 5 се доселило из других комора, 2 се вратила из државне, одн. самоуправне службе, док су остали махом млади људи.

Од 21 избрисаних адвоката из именика, 8 се одрекло адвокатуре, 2 ступила у државну службу, 4 ступила у самоуправну службу, 4 су умрла, од којих један погинуо, 1 је брисан због душевне неспособности, 1 због осуде и 1 због пресељења у другу комору.

Преселило је своје канцеларије из једног места у другу на територији ове коморе 11 адвоката. За преузиматеље канцеларија било је именовано 14 адвоката од стране овог одбора.

Као што се из ових података види, бројно стање адвоката у нашој комори одржава се приближно на истој висини.

У 1930 било их је 683, у 1931 — 669, у 1932 — 670, у 1933 — 663, у 1934 — 672.

Према стању адвокатских приправника може се очекивати за једно извесно време већи прилив млађих адвоката.

Бројно стање адвокатских приправника на дан 30 септембра 1934 било је следеће:

На дан 18 октобра прошле године у списак адвокатских приправника било је уписано 140; уписаних у току ове године 71, а исписаних 50; према чему је садашње бројно стање 161.

Избрисано је у току године: због ступања у суд на вежбу 16; због ступања у државну службу 16; због ступања на одслужење војне обавезе 3; због тога што су постали адвокати 7; због одјаве принципала 7; због прелаза у другу комору 1.

Контролу вежбе пријављених адв. приправника вршио је један специјалан одбор од три члана Одбора коморе.

Адвокатски приправници имају и своје засебно удружење, које помаже овај одбор у контроли приправничке вежбе, јер и оно сматра да добро схваћени интерес самога будућег адвоката захтева, да његова прописана приправничка вежба буде стварна и потпуна. Одбор Коморе је овом удружењу својих будућих колега ставио на расположење потребне просторије у своме локалу за одржавање његових седница и скупштина.

За заступање сиромашних странака одбор је до сада именовао 64 адвоката, и то 22 из Београда и 42 из унутрашњости. Но овај број заступања сиротиње није потпун, јер су и судови одређивали у појединим случајевима такве заступнике, о чему нису извештавали Комору.

Одбор је водио рачуна, да у одређивању ових заступника сачува изванредан ред, али у томе није могао потпуно успети у местима, где је било више случајева таквих заступања а број адвоката мали. У таквим случајевима морао је по неки адвокат бити одређен и више пута.

Одређивање заступника сиромашној странци нова је институција грађ. парн. поступка, па је и то, између осталих, још једна нова дужност која је нашем реду у јавном интересу поверена.

У току ове године од прошле скупштине до 30 септембра против адвоката поднето је у дисциплинском поступку 102 тужбе, док је из прошле радне године преостало 12, што дакле укупно чини 114 тужби.

Стање ових тужби је следеће: 15 остављено је у акта, на осн. чл. 15 зак. о таксама; 5 је послато другим комо-

рама на надлежност; по 21 тужби је одлучено да се не тражи отпочињање истраге; 16 је остављено у архиву до појаве тужиоца; 2 су стављене у акта због одустанка; 2 су упућене одбору тројице, 24 су упућене заступнику коморе у смислу § 72 зак. о адвокатима; 25 се налази на раду у Одбору коморе и 14 на раду код заступника коморе, у смислу § 54 пословника коморе.

Поред овога, Одбор коморе казнио је 35 адвоката новчаном казном од 200 динара, по § 44 сл. к. зак. о адвокатима, због непоступања по наредбама Коморе.

Одбор коморе је принуђен да на крају скрене пажњу скупштини, да су члански улози веома споро и неуредно пристизали и да је услед тога рад Одбора Коморе био јако отежан, једва се успевало да се покрију најнужнији издаци.

*

Завршујући овај наш извештај, у коме је у најкрупнијим цртама описан наш рад у овој години и из кога се може стећи приближна слика о пословима, тешкоћама и проблемима, који су се нашем реду истакли, ми констатујемо следеће:

Адвокатура се налази у изванредно тешким приликама. Већ сам дубоки привредни поремећај привредних прилика утицао је у великој мери и на нашу професију, чији су интереси солидарни са интересима осталог привредног света. Наш положај, у место да буде олакшан, отежан је мерама, које су предузете и о којима је напред било речи. Скоро је постало правило, да сваки нови закон, или уредба, или правилник садрже по неку одредбу штетну по наш ред и наш рад.

Од адвоката се тражи да савесно врши поверене му јавне функције; да бесплатно заступа сиромашне странке; да данима и недељама бесплатно брани оптужене пред кривичним судовима и судом за заштиту државе; да од земљорадника не наплаћује никакав или наплаћује нарочито прописани хонорар.

С друге стране адвокат се не заштићује довољно од штетног рада пискарача; не допушта му се заступање пред војним и црквеним судовима; у државним надлештвима гони се у ред са осталом публиком, те губи по два сата ради најбезначајнијег обавештења; оптерећује се у буквалном смислу речи неиздрживим порезима и осталим јавним дажбинама; и уз све то спрема му се још и једна неправична тарифа.

Код оваквог стања адвокатски ред је приморан, да на своје највишем форуму — скупштини — изради своје гледиште по свима овим питањима, која интересују адвокатски staleж и да тражи заштиту основних услова његовог посло-

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

WWW.UNI

вања и опстанка. Све ово, разуме, се, не запостављајући ни један од захтева и интереса доброг правосуђа и добре управе, са којим интересима интереси адвокатског реда не само да нису у сукобу, него су с њима потпуно у складу.

Добро схваћени ови интереси налажу целоме нашем реду апсолутну једнодушност у легалној борби за очување наших сталешких права.

Секретар
Владимир Симић

Претседник
Др. Драг. Јанковић

II Део. Благајнички извештај

I. Завршни рачун за 1933. год.

Како је ова Управа преузела дужност крајем новембра 1933. год., то је решено, да се прихвати понуда дотадањег благајника г. *Боре Н. Поповића*, да он води благајну до краја 1933. год. и да он затим састави завршне рачуне за 1933. год.

На дан 5. марта ове године г. *Бора Н. Поповић* поднео је Одбору Коморе завршне рачуне за 1933. год. заједно са својим извештајем. Контролни одбор Коморе прегледао је ове завршне рачуне на дан 19. марта и нашао је да су ови тачни и исправни.

Рачун прихода и расхода Адвокатске коморе у Београду на дан 31. децембра 1933.

Приход

1. Рачун уписнина адв., адв. приправника и казне (по одбитку дотације Потпорном фонду у 20.000 дин.) . . . дин.	28.720.—
2. Рачун чланских улога „	199.170.—
3. Рачун такса „	7.738.—
Вишак расхода над приходима за изравнање (отписан од Рна имовине) . . . „	49.408.98
	<u>дин. 285.036.98</u>

Расход

1. Рачун трошкова:

кам. ман. такса и пров. код Пошт. штедионице дин.	623.93
кирија „	42.000.—
телефонске таксе „	1.755.—
осветлење, огрев и остале дажбине . . . „	4.494.—
службенички порез и осигурање . . . „	10.114.55
плате „	128.400.—

Пренос дин. 187.387.48

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А
Б
И
В
Л
И
О
Т
Е
К
А

WWW.UNILIB.RS

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

	Пренос дин. 187.387.48
пошт. и огласне таксе и Службене новине	” 5.158.50
канцеларијски материјал	” 3.220.50
путни трошкови и дневнице	” 11.512.—
непредвиђени издаци	” 19.276.50
2. Рачун Бранича	” 58.482.—
	дин. 285.036.98

*Рачун Потпороног фонда Адвокатске коморе у Београду
на дан 31. децембра 1933.*

1. Салдо за 1932. г. дин. 51.480.—	1. Исплаћено на име помоћи . . дин. 12.104.—
2. Дотирано по буџету концем 1933. са Рна Уписнина адв., адв. приправника и казни . дин. 20.000.—	2. Салдо на дан 31. XII. 1933. год. дин. 59.376.—
дин. 71.480.—	дин. 71.480.—

Књиговођа
Ј. Деић

Благајник
Бора Н. Поповић

Контролни одбор Адвокатске коморе у Београду прегледао је овај Рачун прихода и расхода, као и Рачун Потпороног фонда на дан 31. децембра 1933. године у смислу § 35. пословника Коморе, сравнио их са књигама и документима и нашао да су потпуно тачни и исправни.

19. марта 1934. године
Београд.

*Сав. М. Дуканац, адв.
Др. Јанко Олиш, адв.
Драг. П. Ђорђевић, адв.*

*Биланс Адвокатске коморе у Београду
на дан 31. децембра 1933.*

Актива

1. Рачун Благајне:	
а) у каси	дин. 13.085.60
б) код Пошт. штедионице ”	3.134.20
в) код Државне хипотекарне банке	” 4.651.—
	20.870.80
2. Рачун намештаја и прибора	141.879.50
3. Рачун потраживаних чланских улога по списку . . .	472.551.—
	дин. 635.301.30

Пасива

1. Рачун Пошпорног фонда	дин.	59.376.—
2. Рачун имовине:		
а) имовина на дан		
31. XII. 1932.	дин.	152.783.28
б) потраживање		
чланских улога на		
дан 31. XII. 1933.		
год.	дин.	472.551.—
		<u>дин. 625.334.28</u>
отпис вишка рас-		
хода над прихо-		
дима 31. XII. 1933.		
г. од имовине	дин.	49.408.98
	дин.	575.925.30
		<u>дин. 635.301.30</u>

Књиговођа
Ј. Деић

Благајник
Бора Н. Поповић

Контролни одбор Адвокатске коморе у Београду прегледао је овај Биланс на дан 31. децембра 1933. године у смислу § 35. пословника Коморе, сравнио га са књигама и документима и нашао да је потпуно тачан и исправан.

19. марта 1934. год.
 Београд

Сав. М. Дуканац, адв.
Др. Јанко Олић, адв.
Драг. П. Ђорђевић, адв.

Извештај г. Поповића гласи:

„Част ми је обавестити Одбор Адвокатске коморе да сам готов са закључним рачунима за календарску 1933. годину, те подносим Одбору следећи извештај:

1) Благајна Коморе располагала је у току 1933. год. са следећом готовином:

а) Пренесена готовина из 1932. г.	62.983.78	
б) Од уписнина и казни	48.720.—	
в) Од чланских улога	199.170.—	
г) Од такса	7.738.—	<u>318.611.78</u>

Од ове суме утрошено је:

а) Потпоре	12.104.—	
б) Трошкови администрације у 1933.	226.554.98	
в) Трошкови Б р а н и ч а	58.482.—	
г) Привремени рачун	600.—	<u>297.740.98</u>

Готовина динара 20.870.80

која сума преставља у ствари готовину Потпорног фонда, који је на концу 1933. год. умањен за износ од 38.505.10 динара утрошених на администрацију Коморе.

Насупрот овоме Комора на дан 31. децембра 1933. год. потражује од својих чланова 472.551 динар, која сума представља износ неплаћених чланских улога на концу 1933. год.

2. Кретање Потпорног фонда у 1933. год. било је следеће:

а) Стање на дан 31. XII. 1932. год.	дин. 51.480.—
б) Дотирано по буџету из 1933. год.	„ 20.000.—
	<u>дин. 71.480.—</u>
в) Исплаћене потпоре у 1933. год.	дин. 12.104.—
Стање на дан 31. дец. 1933. год.	дин. 59.376.—
г) Готовина по билансу	„ 20.870.80
	<u>мањак дин. 38.505.20</u>

која је сума употребљена на администрацију Коморе.

3. Имовина Коморе на дан 31. децембра 1933. г. износи:

а) Готовина	дин.
б) Намештај и прибор	„ 141.879.50
в) Дуговани члански улози	„ 472.551.—
	<u>Укупно дин. 614.430.50</u>

од које суме треба одбити динара 38.505.20, колико рачун имовине дугује Потпорном фонду, те чиста имовина износи динара 575.925.30

а имовина Потпорног фонда износи:

а) у готову	дин. 20.870.80
б) у потраживању од имовине Коморе	„ 38.505.20
	<u>Укупно дин. 59.376.—</u>

4. Да бих могао предати благајну молим Одбор Коморе да сазове одмах контролни одбор, који ће сравнити Биланс и Рачуне Прихода и Расхода као и Рачун Потпорног фонда са књигама и документима.

На дан прегледа од стране контролног одбора молим да присуствује и нови благајник Коморе, коме ћу по прегледу предати записником књиге и благајну.

5. марта 1933. год. у Београду.

Бор. Н. Поповић
адв.

Одбор Коморе моли скупштину да прими и одобри предње рачуне и извештаје и изда разрешницу за буџетску 1933. г.

II. Предлог буџета за 1935. год.

А) Буџет

I. Расходи:

1. Лични издаци:

а) Хонорар шефа канцеларије	60.000.— дин.;
плате: књиговође и дактилографа	24.000.— дин.;
чиновника	21.600.— дин. и
служитеља	14.400.— дин.
	<u>укупно дин. 120.000.—</u>

- б) Службенички порез и осигурање . . . дин. 12.400.—
 в) Путни трошкови и дневнице чланова Одбора Коморе, дисциплиноског већа из унутрашњости, заступника Коморе и његових заменика и делегата за Савез Комора 10.000.—
 дин. 142.400.—

II. Материјални издаци:

а) Закуп канцеларије	дин.	36.000.—
б) Осветлење и огрев	„	10.000.—
в) Поштанске и огласне таксе и Службене новине	„	6.000.—
г) Канцеларијски материјал	„	4.000.—
д) Бранич	„	45.000.—
ђ) Фонд за потпору изнемоглих адвоката и умрлих адвоката од уписнина и казни	„	10.000.—
е) Непредвиђени издаци	„	5.600.—
		<hr/>
	дин.	116.600.—
		<hr/>
	Свега дин.	259.000.—

II. Приходи.

а) Редовна чланарина 350 адвоката по 480.— дин. годишње	дин.	168.000.—
б) Дуговани члански улози	„	75.000.—
в) Уписнина адвоката, адв. приправника и казне	„	10.000.—
г) Разне таксе и непредвиђени приходи	„	6.000.—
		<hr/>
	Свега дин.	259.000.—

Б. Овлашћења.

1. На случај потребе допушта се вирманисање између појединих позиција изузев оне намењене фонду за потпору адвоката и њихових породица у износу од 10.000.— динара.

2. Приходи од уписнина адвоката и адв. приправника служе за покриће редовних буџетских издатака преко суме од 10.000.— дин. предвиђене за потпорни фонд.

3. У колико се из текућих прихода не могу покрити редовни буџетом предвиђени издаци, могу се у ту сврху употребити: готовина Коморе која се покаже на дан 31. XII. 1934. год. и имовина Потпорног фонда, но с тим да се имовина фонда има у целости без одбитка утрошених износа у буџетске сврхе показати на страни пасиве рачуна изравнања на дан 31. XII. 1935. године.

В. Чланарина.

Одбор Коморе предлаже да чланарина и на даље остане у висини од дин. 40.— месечно односно дин. 480.— годишње.

Г. Бранич.

Исто тако Одбор моли скупштину да реши, да се у будуће Бранич шаље само оним члановима који свој члански улог редовно плаћају.

Подносећи скупштини овај предлог буџета за 1935. годину, Одбор Коморе моли скупштину да исти усвоји.

Благајник
Сима Алкалај

Претседник
Др. Драг. Јанковић

III Део. Извештај Дисциплинског већа.

Одбору Адвокатске коморе у Београду.

За одређену скупштину на дан 28. ов. мес. част је Дисциплинском већу поднети Комори извештај о своме годишњем раду.

У својој петој години Дисциплинско веће продужило је свој рад онако као и ранијих година расправљајући несвршене предмете из ранијих година и нове предмете из ове године.

Истражни повереници испуњавали су своје дужности такође у кругу своје надлежности и закона.

После одржане скупштине од 19. новембра 1933. год. извршен је у смислу § 61. зак. о адв. и 82 пословника распоред по Зборовима и њихов састав био је:

I. Збор

Претседник, Вагнер Ј. Стеван, адв.

Чланови: Васић Драгиша, адв.

Влајић Божидар, адв.

Илић С. Душан, адв.

Џукавац Милош, адв. — Ћуприја.

II. Збор

Зам. претседника, Павлићевић Војислав, адв.

Чланови: Рафајловић Драгомир, адв.

Леви Гаврило, адв.

Лекић Богдан, адв.

Стојановић Илија, адв. — Зајечар.

III. Збор

Зам. претседника, Стојић Др. Миленко, адв.

Чланови: Стуцаревић Ђорђе, адв.

Димитријевић Борислав, адв.

Симић Св. Владимир, адв.

Ивеша Михаило, адв. — Крагујевац.

IV. Збор

Зам. претседника, *Атанасијевић Радован, адв.*Чланови: *Трајковић Коста, адв.**Живановић Сава, адв.**Демајо Самуило, адв.**Гурчић Александар, адв. — Чачак.*

У смислу § 81. пословника Коморе дужност секретара Дисциплинског већа вршио је г. *Илић С. Душан* адв.

У случају осуствовања појединих чланова Већа или из разлога предвиђених у § 69. Зак. о адв. и § 82 пословника, попуњавана су упражњена места члановима из других одељења по закону.

Кретање дисциплинских кривица у овој години било је овако:

Из прошле године остало је несвршених предмета:

а) код истражних повереника	37
б) у одељењима нерасправљених предмета	8
в) код заступника Коморе	2

Свега предмета 47

II. У овој години (од скупштине до данас) дошло је нових предмета 49

У овој години било у раду свега предмета 96

III. У одељењима (Зборовима) било на раду

1) предмета из прошле године	8
2) „ „ ове „	49

Свега по Зборовима било на раду предмета 57

IV. На ислеђењу код Истраж. повереника има предмета 87

а код Засту. Коморе у см. § 72. и 79. зак. о адв. 2

Свега предмета 96

V. По Зборовима расправљено је предмета:

Из прошле године из ове године свега

I Збор	1	14	15
II „	—	12	12
III „	5	10	15
IV „	2	13	15

Свега предмета 57

VI. Ових 57 предмета расправљени су овако по Зборовима:

	Решењем наређена истрага	пресудама	реш. прек. истрага	остало на раду	свега
I Збор	5	3 по 8 опт.	2	5	15
II „	5	3	7	2	12
III „	3	3	7	5	15
IV „	6	3	6	6	15

Свега предмета 57

У току године постало је извршно пресуда 5 и 17 решења. Код Касац. Суда налазе се 4 предмета.

У смислу § 88. зак. о адв. изречене су 3 пресуде због понашања на штету угледа и части адв. реда, 5 пресуда због повреде дужности свога звања и 4 пресуде којим су оптужени ослобађају сваке казне.

Упоредјујући овогодишњи извештај са прошлогодишњим мора се констатовати немила појава, да се број адвокатских кривица пење и то у прилично знатној цифри, јер док је у прошлој години на старих 36 предмета дошло нових 32 и свега било на раду 68 предмета, дотле је у овој години на старих 47 предмета придошло већу нових 49, те је на раду било свега 96 предмета. Ово нагло повећавање нових дисциплинских кривица прилично је оптеретило чланове дисциплинског већа како у дужностима суђења тако и у дужностима ислеђења. Тешкоће у раду појавиле су се нарочито из разлога што Дисциплинско веће има само по форми 4 збора а у пракси може да рачуна једва са два. Јер 4 избрата члана Већа из унутрашњости због тешкоћа и осетних трошкова у путовању ретко се или никада не зову. Чланови истражни повереници по §-у 69. Зак. о адвокатима не могу учествовати у суђењу те аутоматски испадају у суђењу оних дела у којима су били иследници. Често је који члан Већа на путу, слаб или послом спречен, што све на крају промени у основи састав целог одељења. Од одређеног састава зборова у смислу § 61. Зак. о адв. врло често остане само претседник а сви остали чланови отпадају. У свима тим случајевима морају се позајмити судије из других одељења што све јако отежава рад у суђењу.

То је био разлог што је Дисциплинско веће актима од 5. јуна ов. год. Бр. 340 и 25. септембра Бр. 459 молило Одбор Коморе за измену § 77. пословника па ту молбу и сада понавља.

Неопходно је потребно да Дисциплинско веће добије још једно своје одељење — збор, да би могло ефикасно и брзо функционисати.

Дисциплинско веће одржало је и две заједничке седнице свију чланова већа на којима су расправљана питања из области дисциплинских кривица. На последњој таквој седници од 25. IX. 1934. а на основу § 61, Зак. о адв. и 80. пословника утврђено је, да на основу трогодишњег рока имају иступити из већа Господа:

Павлићевић Војислав, заменик претседника и чланови:

Васић Драгиша, *Рафајловић Драгомир*, *Симић Св. Владимир*, из Београда и *Лукавац Милош* из Ђуприје и *Ђурчић Александар* из Чачка. На њихова места имају се избрати на скупштини нови чланови Већа.

У току године чланови већа као и заменици председника испуњавали су своју дужност потпуно савесно и марљиво. Својим оданим радом чланови Већа, као и истражни повереници, често су се налазили у тешком положају, решавајући о кривицама својих колега, старајући се увек, да се не огреше у својим дужностима према Закону о адвокатима нити да ураде што противно својој савести и убеђењу.

У свим тим случајевима чланови Већа су се увек одржавали на висини свога положаја и доносили одлуке као изразе њиховог убеђења.

Секретар
Душан С. Илић

Претседник
Штеван Ј. Вагнер

САОПШТЕЊА

У вези извештаја Коморе о раду у овој години, објављујемо следећа документа.

Предлог за увођење у живот чл. 2. тач. 2. Закона о извршењу и обезбеђењу.

Господину Министру правде.

По § 146. старог грађанског судског поступка, поравнање пред судом имало је снагу извршне судске пресуде. Овај пропис старог поступка укинут је одредбама о поравнању из новог грађанског судског поступка у којима се не налази клаузула о извршности поравнања. И зато све, док не добије обавезну снагу пропис тачке 7. члана 2. Зак. о извршењу и обезбеђењу по коме поравнање претставља извршан наслов исто као и извршна судска пресуда, дешаваће се, да извршне полицијске власти неће вршити извршења по склопљеним поравнањима, јер оне врше извршења по пропису § 461. старог грађанског судског поступка, који је остао у важности, пошто Закон о извршењу и обезбеђењу још није добио обавезну снагу. Извршна полицијска власт поравнања склопљена по новом грађанском судском поступку неће и не може идентификовати са исправама из §§ 461., 462. и 471. старог грађанског поступка.

У новом грађанском судском поступку постоје две врсте поравнања и то: поравнање у спору о коме говоре прописи §§ 231., 283. и 284., за која је надлежан суд код кога парница тече, и поравнање ван спора о коме говоре прописи §§ 529. и 535. новог грађанског судског поступка, за које је надлежан само срески суд. Без обзира на ову двојност судских поравнања, законска празнина, с погледом на извршење у међувремену од обавезне снаге закона о извршењу и обезбеђењу, једнака је и за једну и за другу врсту цитираних поравнања.

Како су за сутску праксу и за правне односе поравнања од велике важности, јер се њима правни односи исправљају на најбржи и најјефтинији начин, Комори је част да умоли Господина Министра за дејство, да се §-у 2. Закона о извршењу и обезбеђењу да одмах обавезна снага, у толико пре што већ неколико одредаба тог закона као чл. 65. ст. I и II, 69, 113., 119., 133., 134., 148., 165., ст. V и 230. ст. V, важе дуже од године дана и на нашем законодавном подручју. Ово би било врло оправдано нарочито још и са разлога, што ће се исто као и код поравнања појавити тешкоће и код платних налога, јер њих не познају одредбе о извр-

шењу из старог грађанског судског поступка, док им чл. 2. тач. 2. Закона о извршењу и обезбеђењу дају снагу извршних наслова.

Бр. 81.

18. јануара 1934. год.

Београд

Секретар

Владимир Симић с. р.

Заменик председника

Мил. П. Драговић с. р.

Финансиским законом за 1934/35. год — чл. 22. тач. 2. — добио је обавезну снагу на дан 1. априла 1934. г. на свима подручјима на којима је добио обавезну снагу закон о судском поступку у грађанским парницама, чл. 2. Закона о извршењу и обезбеђењу од 9. јуна 1930. г.

Жалба Коморе г. Министру правде због тога што судови не примењују правилник о наградама адвоката на територији Београдске адвокатске коморе.

Господину Министру правде.

По саслушању ове Коморе и Београдског Апелационог Суда, а на основу овлашћења из § 28. Зак. о адвокатима, Господин Министар Правде извршио је прописати привремени Правилник о наградама адвоката на територији Београдског Апелационог Суда под Бр. 39442 од 25. априла 1930. године. Овај Правилник обнародован је у *Службеним Новинама* Бр. 100. — XXXVIII од 3. маја 1930. год. када је уједно ступио у живот и добио обавезну снагу и од кога су дана престали да важе сви ранији прописи који би били противни прописима овога Правилника.

Судови овај правилник нису хтели да примењују мотивишући такву праксу тиме, што у Закону о судском поступку у грађанским парницама од 1865. год. нигде није прописано, да ће се адвокатски трошкови досуђивати по нарочитој тарифи, коју би прописао Господин Министар Правде.

Господин Министар Правде расписом својим од 27. маја 1930. год. Бр. 51314. препоручио је свима судовима на територији Београдског апелационог суда да Правилник овај примењују приликом досуђивања парничних трошкова странкама кад год их заступају адвокати.

Ни овај распис Господина Министра Правде није помагао, јер скоро ниједан суд није хтео да примењује поменути Правилник о наградама адвоката.

Почетком ове године добио је обавезну снагу Законик о судском поступку у грађанским парницама од 13. јула 1929. год. и на територији Београдског Апелационог суда. У § 143. пом. Законика ст. II. стоји: „Ако постоји службено прописана тарифа за награде адвоката или иначе за висину трошкова, онда ће се трошкови одмерити по тој тарифи.“

И сад је ситуација оваква:

Постоји позитивна одредба у Законику о поступку судском у грађ. парницама, која прописује да ће се награде адвокатске одмерити по службено прописаној тарифи; постоји службено прописана тарифа, — па ипак судови ни данас не одмеравају адвокатске награде по постојећој тарифи — Правилнику о наградама адвоката на територији Београдског апелационог суда.

Није тешко увидети, да је оваква ситуација ненормална и немогућна. Јер ако су се судови због раније непримене Правилника о наградама адвоката могли правдати непостојањем прописа у старом грађ. суд. поступку, који би их на то упућивао, данас им је таква одбрана потпуно депласирана, јер постоји изрична позитивна законска одредба да се награде адвокатске морају одмеравати по службено прописаној тарифи. За сада на територији Београдског Апелационог суда службено прописана тарифа јесте само Правилник о наградама адвоката на овој територији, и судови су дужни примењивати га све докле док га Господин Министар Правде не укине или не донесе нови Правилник о висини награде за адвокатске послове.

УНИВЕРЗИТЕТСКА
БИБЛИОТЕКА

Поступак судова у овом питању не да се друкчије окарактерисати, већ као изигравање позитивних законских прописа, па је Адвокатској Комори част умолити Господина Министра да: или расписом нареди судовима да примењују Правилник о наградама адвоката, или у што краћем року пропише нову тарифу у вези са новим грађ. парн. поступком, која би за судове била обавезна.

Ситуација каква је данас не треба и не сме дуже да остане, јер ако овако очигледно погрешна и недозвољена пракса потиче од судова, онда се о нашем правосуђу не може рећи да заслужује похвалу да је објективно и на завидној висини.

Бр. 409.

13. марта 1934. год.
Београд.

Секретар

Владимир Симић с. р.

Рад на адвокатској тарифи саопштен је у Белешкама.
Овај акт није успео да измени праксу наших судова.

За претседника, члан Одбора
С. Дуканац с. р.

Протест Коморе због нествршења пресуда са досудама адвокатских трошкова.

Господину Министру Унутрашњих послова.

Адвокати из Богатића доставили су Комори препис наредбе начелника среза мачванског Бр. 7440 од 10. марта 1934. год. из које се види, да се општинским судовима наређује да не одобравају забране на покретност осуђених лица за адвокатске награде досуђене пресудама редовних судова.

Комора сматра да у опште није потребно да побија правнички немогућу аргументацију, којом срески начелник образлажава своју незакониту наредбу. Но све кад би та аргументација била и тачна, Комора мора да реагира на мешање полицијске власти у домен чисто судске власти јер су сви судови у доношењу својих одлука, па и општински судови, по уставу и законима потпуно независни. Компетенција начелника среског као управне власти не простире се и на контролу општинских судова кад ови врше чисто судску власт.

Комора не жели да улази у испитивање побуда које су руководиле начелника среза мачванског да овако грубо закорачи у област судске власти, али жели да истакне ноторно усвојени законски уставни принцип, да судовима ниједна, буквално ни једна власт у земљи не може наређивати како ће судити. Општинском суду кад врши судску власт по Зак. о поступку судском у грађ. парницама ниједна власт у земљи, па ма како висока била, не може наређивати како ће судити, а најмање то може чинити срески начелник.

И због овако флагрантне повреде уставом и законима загарантоване независности судова у доношењу својих одлука, Комора не тражи само, да се незаконита наредба начелника среза мачванског одмах повуче, већ и да се сам начелник узме на одговорност и казни.

Прилог: наредба начелника среза мачванског Бр. 7440 од 10. III. 1934. год. у препису.

Бр. 706.

29. марта 1934. год.
Београд

Секретар

Владимир Симић с. р.

Комора је добила обећање да ће се наредити истрага по горњој наредби Начелника среза мачванског и да ће се наредба повући.

Претседник
Др. Драг. Јанковић с. р.

Адвокатска комора у Загребу упутила је следећи акт г. Министру правде, који је достављен нашој Комори, по питању Закона о извршењу и обезбеђењу.

Министарству Правде,

Београд.

Из експозеја г. Министра Правде у буџетској дебати Народне Скупштине дознали смо, да би имао ускоро добити обавезну снагу Закон о извршењу и обезбеђењу од 9. VII. 1930. год., у коју сврху имао би изаћи, гласом §-а 352 цитиранога закона, нови, такозвани уводни закон. Мислимо да би то била згодна прилика да се у тај нови закон унесе једна пројмена Закона о извршењу и обезбеђењу и Закона о судском поступку у грађанским парницама. Истина је, да би потоњи закон изискивао можда још коју промјену, али за све те промене бит ће времена и најбоље је да се сачека још даљње искуство. Међутим мислимо да је већ досадање искуство показало потребним ипак једну хитну промјену, коју овијем предлажемо Министарству:

Гласом §§-а 560 и 599 гр. п. п. призив и ревизија спрјечавају извршење пресуде, према чему пресуда постаје извршном истом онда кад је правоћна. То у теорији може бити исправно и логично, али у пракси рађа штетним последицама за вјеровнике, јер подстиче осуђене дужнике на објесне призиве и ревизију, чиме се оптерећују сувишно и виши судови. Стари хрв. гр. п. п. имао је у дијелу о правним лијековима пропис, да се оврха до намирења може водити већ на темељу двију једнаких осуда прве и друге инстанције, а исто тако имао је пропис да се на темељу већ саме првостепене пресуде може водити оврха до осигурања. Истина, и нови закон о извршењу познаје оврхе до осигурања, али ју чини увјештом о доказу опасности, који доказ, макар опасност фактично постојала, већином је тешко пружити.

Услијед те разлике између нових и старих прописа вјеровници морају чекати дуго до намирења, јер поступак у вишим инстанцијама размерно доста дуго траје, па тиме ризикују да ради губитка времена уопће изгубе и трајбине. Било би, дакле, у интересу вјеровника и привреде те одтерећења виших судова, кад би се *уводним законом* к закону о извршењу промјенили дотични прописи гр. п. п. а и закона о извршењу тако да би се оврха до осигурања могла провести већ на темељу првостепене или бар једнаке другостепене пресуде, а да не би било *ишребно при шоме доказиваши никакав увјеш, па ни онај опасности*. Такав пропис не би ишао ни тако далеко као стари хрв. гр. п. п. ни као нови гр. п. п. и Закон о извршењу, јер би био нека средина, којом би се осигуравало вјеровнику његову трајбину, тако да би могао без опасности сачекати правоћност и потпуну извршност по дужнику нападене пресуде. Разумије се, да у таквоме случају ни дужник, који си је свјестан свога дуга, не би имао интереса пресуду нападати, док би и онако морао ради осигурања полагати новац на суд. Дакле би и више инстације биле одтерећене.

Бр. 1112

17. IV 1934. г.

Адвокатска Комора у Загребу.

Предсједник:
Др. Полишео, в. р.

Тајник;
Др. Видман, в. р.

Адвокатска Комора

Београд.

На знање ради евентуалног придружења горњој преставци
Адвокатска Комора у Загребу.

Предсједник,
Др. Полишео, в. р.

Наша Комора пропратила је овај акт Адвокатске коморе у Загребу следећим актом:

Министарству Правде,

Београд.

Адвокатска Комора у Загребу под Бр. 1112 од 17. априла 1934. год. упутила је Министарству образложену претставку, тражећи да се у Закону о извршењу и обезбеђењу и Законику о поступку судском у грађанским парницама учине измене путем Уводног закона за закон о извршењу и обезбеђењу, који би ускоро требало да добије обавезну снагу.

Образложење Адвокатске Коморе у Загребу оправдано је с обзиром на тешкоће и злоупотребе које се у пракси већ у велико дешавају, те ова Комора у целости исто прихвата и моли Министарство да по претставци Загребачке Коморе донесе одлуку.

Бр. 892

11. маја 1934 год.

Секретар,

Владимир Симић, с. р.

Заменик председника,

Мил. П. Драговић, с. р.

Комора није примила никакав одговор на горњи акт.

Претставка Коморе односно рада адвоката код Суда за заштиту државе.

Господину Министру правде,

Адвокате одређују судови а нарочито државни суд за заштиту државе да по званичној дужности бране окривљена лица, али им готово никада не предају оптужницу. Ово је случај нарочито у Београду, где адвокати браниоци по званичној дужности, морају да потегну чак до Аде Циганлије у истражни затвор, да од својих штићеника узму оптужницу, јер су дужни да одбрану, и ако по званичној дужности, дакле, неплаћену, спреме како то позитивни зак. пропис и државни и професионални морал од њих захтева.

Оваква шетња адвоката по затворима врло је незгодна и више но сигурно, да баш услед овога трпи сама одбрана услед чега ова модерна институција у многome промашује свој циљ. Нарочито још и због тога што се често дешава да окривљени оптужницу не сачувају, те су адвокати принуђени да исту у суду препишују.

Шта у једној културној земљи значи савесна одбрана на суду лица, која не морају да плате адвоката, и колики је интерес државни да институција одбране по званичној дужности функционише беспрекорно, сматрамо да није нужно подвлачити.

Незгода је несумњива и она се на први поглед може да уочи а да се лепо отклонити. Треба само упозорити судове, да адвокату кога одреде да брани окривљено лице по званичној дужности увек уз позив за одбрану доставе и препис оптужнице.

Како је оваква мера и у интересу правосуђа и у интересу окривљених лица и у интересу адвокатуре, Комори је част умолити Господина Министра да изволи позвати све судове на територији Београдског Апелационог суда, и чак на целој државној територији, да адвокатима, које одређују за браниоце окривљених лица по званичној дужности увек уз позив достављају и препис оптужнице.

Комора се нада да ће Господин Министар увидети оправданост овога предлога комориног и исти хитно усвојити.

Бр. 1836

22. септембра 1934 год. ■

Београд.

Секретар,

Владимир Симић, с. р.

Претседник,

Др. Драг. Јанковић, с. р.

По доношењу *Брачног правилника српске православне цркве*. Комора је овластила члана Одбора г. *Драгослава П. Ђорђевића* адв. из Београда да јој поднесе реферат. Г. *Ђорђевић* је поднео опсежан реферат по овом питању на седници Одбора Коморе од 3 октобра 1934. год. и исти ће бити објављен у изводу у наредном броју *Б р а н и ч а*.

Рад Коморе по пореским стварима.

Комора је чинила велике напоре да се порески терети, иначе неиздржљиви, не повећавају, већ да се смање. О томе има доста података у овогодишњем извештају. Илустрације ради и да би адвокати видели како је се Комора борила да заштити свој ред, објављујемо следеће две претставке упућене г. Министру Финансија, односно Пореским управама.

Г. Министру Финансија
одељењу пореза

Београд.

На дан 19. фебруара 1934. год. Министарство је доставило свим пореске управама циркулар Бр. 14034 са упутством за израчунавање пореске основнице обвезницима течевине.

Из бојазни да пореске управе смисао овога циркулара са претеране ревности не протумаче на штету обвезника течевине а и по дужности у смислу измењеног односно допуњеног члана 108. Зак. о непосредним порезима и § 44. сл. ј) Зак. о адвокатима, Комори је част скренути пажњу Г. Министру на ово:

У пом. Циркулару стоји да „не треба избациши из вида, да се овде ради само о минималним пореским основицама уведеним да би се ограничила самовоља пореских одбора, што не значи да пореска основица не може бити већа, ако је порески обвезник имао већи чисти приход“.

Пореске управе могле би ово да протумаче тако, да код разреза пореза течевине адвокату не може бити нижа основица од минималне основнице у закону предвиђене и ако адвокатов приход не достиже висину законске минималне основнице. Такво тумачење било би противно правичности и природи саме ствари, јер ако се изменама и допунама зак. о непосредним порезима хтело да ономогући прикривање прихода који подлежи плаћању пореза, свакако се није могло хтети и то, да неко плаћа порез на приход, који у ствари нема.

Ради правилне оријентације пореских управа Комори је част навести ове податке:

Постоји врло велики број адвоката, чији чист приход чак и не достиже минималну пореску основицу. Зараде адвокатске кад је реч о великој већини адвоката незапамћено до сад опале су. Опале су у првом реду стога, што се економска криза до те мере пооштрила, да је промет сведен на минималну меру. А кад нема промета нема ни спорова, па нема ни адвокатских зарада. У другом реду адвокатске зараде опале су стога, што се уредбом о заштити земљорадника ономогућава посао адвокатима, те су тако адвокати остали без великог дела своје клијентеле.

Осим тога, адвокатима са разним другим законима и неисправним тумачењима ономогућава рад и зарада (војни, духовни и аграрни судови). Колико је тешко материјално стање адвоката најбоље може да послужи верна слика плаћања чланског улога за Комору и Пензиони фонд изражена у цифрама. Тако на пр.:

Ова комора има 673 члана који су обавезни да плаћају 40.— дин. месечно улог за издржавање коморе. Од овога броја уредно плаћа само 236 адвоката или 35.01%, неуредно плаћа 339 адвоката или 50.37% а никако не плаћа 98 адвоката или 14.56%.

Пензиони фонд има 890 чланова (заједнички фонд за ову, Скопљанску и Подгоричку комору). Уредно плаћа само 300 адвоката или 33.70%, неуредно плаћа 590 адвоката или 42.70%. Од ових неуредних платиша 380 адвоката или 64.40% није уопште ништа уплатило а 210 адвоката или 35.60% почело је да уплаћује па је доцније обуставило плаћање.

Као што се види из цифара, адвокати нису у стању да плаћају минимални члански улог за одржавање своје Коморе — институције, за којом су генерације адвокатске жуделе. Још је тежи пример са Пензионим фондом. Познато је, да су адвокати, као људи слободне професије, посве били неосигурани за случај старости или неспособности за рад. Многи адвокати, који су некада у нашем правничком свету претстављали звучна имена, оставили су после смрти своје породице потпуно небринуте, тако да су оне живеле у највећој беди. Комори се и данас често обраћају породице некада познатих адвоката тражећи макар и најмању помоћ, јер у буквалном смислу речи грцају у невољи и немаштини. Све ово адвокати гледају својим очима, сваки од њих свестан је, да сутра и његову породицу чека иста, можда и гора, судбина, па ипак само једна трећина плаћа Пензион фонд, а две трећине то не чине. Прво што би адвокати платили, било би свакако њихово и њихових породица осигурање, а кад ни то нису у стању да плате, значи да су им приходи толико опали, да једва одржавају живот. А да су приходи опали и да стално опадају види се најбоље по томе, што је 210 адвоката почело да уплаћује у пензиони фонд, па доцније услед све већег опадања прихода престали да плаћају и тиме себе и своју породицу поново ставили на милост и немилост случаја.

Порески одбори ове чињенице, које су потпуно верно приказане, морају узимати у обзир при израчунавању пореске основе, која у појединим конкретним случајевима може и мора бити мања од минималне основе израчунате према висини закупнине за стан и канцеларију. Пореско оптерећење не може и не сме да буде неправично и оно нарочито не треба пореског обвезника материјално да упропасти, јер то никада и нигде није циљ пореске политике, која је само сретство државе да за грађане створи опште услове благостања и човечног живота.

На основу свега што је доведе речено, Комори је част умолити Г. Министра да пореским управама препоручи, да о околностима изнетим у овој преставци воде рачун.

Бр. 861.

2. маја 1934. год.

Секретар,

Владимир Симић, с. р.

Претседник,

Др. Драг. Јанковић, с. р.

*Првој Пореској управи.
Другој Пореској управи.
Трећој Пореској управи.*

На основу члана 10. Зак. непоср. пор. од 18. II. 1934. год, а у вези тражења те управе Бр. 20409 од 12. маја 1934. год. Комори је част додати у прилогу списак својих чланова-адвоката из Београда са подацима о обављеном промету сваког појединог члана у прошлој пословној тек. години.

У овом акту Комора чини ове напомене о општим привредним приликама:

Привредна криза општег је карактера. Захватила је све друштвене редове па и адвокатски. Приходи од адвокатске зараде смањују се, има већ неколико година, катастрофалном прогресијом. Највећи број адвоката није у стању да живи од адвокатуре, већ: или троши готовину раније стечену, наслеђену или у мираз примљену, или се задужује верујући у долазак новог лепшег времена.

Зараде адвокатске за највећи број адвоката постале су минималне и тешко наплативе. Свет у опште врло тешко плаћа.

Но, и ако су зараде адвокатске и мале и ретке, обавезе њихове према држави и општини остале су исте, па још и повећане.

Па још када се овој тешкој ситуацији дода то, да је адвокатима уредбом о заштити земљорадника великим делом смањена могућност зараде, онда се добија слика тешког стања, које данас преживљују адвокати. А

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

В
И
В
Л
И
О
Т
Е
К
А

ако се узме у обзир и то, да се данас адвокатским пословима бави бар три пута већи број лица — неадвоката, почев од сеоског хате па до пензионисаних високих државних чиновника, јер Закон према њима није строг, онда ником неће бити тешко да увиди, колико је безнадежан положај данашњег адвоката, који треба да плати безмерно велике дажбине држави, која га на два начина лишава зараде. Прво, уредбом му онемогућава зараду, јер земљораднику даје право да не плаћа адвокатски рад, друго, толерира рад не квалификованих и неодговорних лица, која највећи део послова раде, а не плаћају никоме ништа нити пред каквим форумом одговарају за свој рад.

Осим тога, адвокатима се разним другим законима и неисправним тумачењима онемогућава рад и зарада (војни, духовни и аграрни судови).

Колико је тешко материјално стање адвоката најбоље може да послужи верна слика плаћања чланског улога за комору и Пензиони фонд, изражена у цифрама. Тако на пр.:

Ова Комора има 673 члана који су обавезни да плаћају 40.— дин. месечно улог за издржавање коморе. Од овога броја уредно плаћа само 236 адвоката или 35.01% неуредно плаћа 339 адвоката или 50.37%, а никако не плаћа 98 адвоката или 14.56%.

Пензиони фонд има 890 чланова (заједнички фонд за ову, скопљанску и подгоричку комору). Уредно плаћа само 300 адвоката или 33.70%, неуредно плаћа 590 адвоката или 42.70%. Од тих неуредних платиша 380 адвоката или 64.40% није уопште ништа уплатило а 210 адвоката или 35.60% почело је да уплаћује па је доцније обуставило плаћање.

Као што се види из цифара, адвокати нису у стању да плаћају минималан члански улог за одржавање своје коморе-институције, за којом су генерације адвокатске жуделе. Још је тежи пример са пензионим фондом. Познато је, да су адвокати, као људи слободне професије, посве били неосигурани за случај старости или неспособности за рад. Многи адвокати, који су некада у нашем правничком свету представљали звучна имена, оставили су после смрти своје породице потпуно незбринуте, тако да су оне живе у највећој беди. Комори се и данас често обраћају породице некада познатих адвоката тражећи макар и најмању помоћ, јер у буквалном смислу речи грцају у невољи и немаштини. Све ово адвокати гледају својим очима, сваки од њих свестан је, да сутра и његову породицу чека иста, можда и гора, судбина, па ипак само једна трећина плаћа пензиони фонд а две трећине то не чине. Прво што би адвокати платили, било би њихово и њихових породица осигурање, а кад они то нису у стању да плате, значи да су им приходи толико опали, да једва одржавају живот. А да су приходи опали и да стално опадају види се најбоље по томе, што је 210 адвоката почело да уплаћује у пензиони фонд, па доцније услед све већег опадања прихода престали да плаћају и тиме себе и своју породицу поново оставили на милост и немилост случаја.

С обзиром на све ово Комора моли пореску управу, да при опорезивању адвоката има у виду изнете чињенице.

Бр. 1084, 1283 и 1079

8. јуна 1934. год.
Београд.

Заменик председника,

Мил. П. Драговић, с. р.

Секретар,

Владимир Симић, с. р.

ИЗ АДВОКАТСКЕ КОМОРЕ

ЗАПИСНИК

XXIII седнице Одбора Адвокатске Коморе у Београду одржане 29. августа 1934. г. у 6 час. по подне у Београду.

Присутни: Заменик претседника Милан Драговић, чланови одбора: Војислав Милошевић, Др. Иван Рибар, Др. Јанко Олип, Трипко Жугић, Владимир Симић, Милорад Павловић, Сима Алкалај, Драгомир Ивковић, Лука Пешић, Младен Цинцар-Јанковић, Драгослав П. Ђорђевић.

На путу су: претседник Др. Драгутин Јанковић, чланови одбора: Др. Миленко Стојић, Милан Живадиновић, Љубиша Димитријевић.

Прочитан је позив Удружења правника Краљ. Југославије од 25. VIII. 1934. год. па је решено, да се удружењу упутити акт, који је стилизован на самој седници а чија се копија налази у архиви. (Акт се односи на дочек бугарских правника).

Реч добија секретар Владимир Симић да реферише о предметима из свога делокруга. По реферату секретара Симића доносе се ове одлуке:

Одобрава се Јосипу Заниновићу, адв. из Сплита, упис у именик адвоката са седиштем канцеларије у Београду.

Одобрава се Јовану Ђорђевићу, адв. из Београда пресељење канцеларије у Младеновац, с тим, да не плати коморску таксу у 300.— дин. по § 61. пословника Коморе, пошто је из деловодног протокола утврђено, да се он још у 1931. год. маја месеца обраћао Комори за дозволу пресељења канцеларије, али да је акт њему враћен па на пошти изгубљен.

Брише се из именика адвоката Михаило Стевановић, адв. из Обреновца под 18. јануаром 1934. год. пошто је указом Бр. 6100 од истог датума постављен за заменика вишег државног тужиоца у Београду.

Одобрава се Милићу В. Јочићу упис у именик адв. приправника на вежби код Др. Адање Симе, адв. у Београду.

Одобрава се Слободану М. Николићу упис у именик адв. приправника на вежби код Милана Николића, адв. у Београду.

Одобрава се Вилку Винтерхалтеру упис у именик адв. приправника на вежби код Др. Векослава Кисовца, адв. у Београду.

Одобрава се Мирку Кисовцу упис у именик адв. приправника на вежби код Др. Кисовца Векослава, адвоката у Београду.

Одобрава се Леону Бор. Карићу прелаз из канцела-

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
В
Л
И
О
Т
Е
К
А

WWW.UNLIB.RS

рије Уроша Бјелића у канцеларију Исака Нафуси-а, адв. у Београду, ради продужења вежбе адвокатског приправника.

Прима се на знање, да је адв. приправник Аврам Меворах на вежби код Др. Јакова Челебановића, адв. у Београду ступио у Окр. суд за округ београдски на бесплатну вежбу, о чему у именику адв. приправника учинити примедбу.

Брише се из именика адв. приправника Стојан Б. Поповић под 20. јуном 1934. год. пошто је ступио у државну службу — постављен за суд. приправника Окр. суда у Јагодини.

Решено је да се у будуће не бришу из именика адв. приправника они приправници, који одлазе у суд на бесплатну вежбу, већ да се поред њихових имена у именику ставља примедба да су ступили и када на бесплатну вежбу, с тим, да је приправник сам дужан да пријави и дан ступања и дан иступања са бесплатне вежбе из суда, како би се у именику адв. приправника могла водити тачна евиденција.

Решено је да се одобре све одлуке и решења донета за време судског одмора од стране претседништва одбора Коморе и то:

Решења о упису у адв. именик:

Бенвенисти-у Сими са седиштем у Београду
Вајсу Др. Алберту ” ” ” ”
Брицкију Наркису са седиштем у Сврљигу.

Решења о брисању из адв. именика:

Иванишевића Др. Душана под 11. VII. 1934. због оставке
Љубибратића Драгослава ” 1. IX. 1934. ” ”

Решења о упису у именик адв. приправника:

Нововића Богдана на вежби код Петровића Нинка у Београду.

Кржића Милана на вежби код Љубибратића Драгослава у Београду.

Билића Владете на вежби код Андрића Радивоја у Обреновцу.

Игњатовића Милисава на вежби код Стаменковића Др. Христе у Београду.

Исаковића Самуила на вежби код Исаковића Исака у Београду.

Јовановића Ђорђа на вежби код Јовановића Стевана у Смедереву.

Пурића Милана на вежби код Богдановића Милорада у Београду.

Тодоровића Илије на вежби код Милутиновића Илије у Зајечару.

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

www.uniljus

Продановић Милесе на вежби код Плећевића Новака у Београду.

Ракина Саве на вежби код Вукићевића Милоша у Београду.

Решења о одобрењу прелаза из канцеларије у канцеларију ради продужења приправничке вежбе:

Угрићу Роберту из канц. Ђурића Ђорђа у канц. Мићовића Сава, адв. у Београду.

Поповићу Б. Станиславу из канц. Миликића Михаила у канц. Маринковића Душана, адв. у Београду.

Бенићу Др. Стјепану из канц. Шевчика Др. Глигорија из Кучева у канц. Др. Кисовца Векослава у Београду.

Решења о брисању из именика адв. приправника:

Гаона Рафаила под 30. VI. 1934., услед ступања у суд на службу.

Лерха Ивана под 1. VI. 1934., услед одјаве принципала.

Вукадиновић Надежде под 11. IV. 1934., услед ступања у суд на службу.

Вујошевића Нова под 1. VII. 1934., услед ступања у суд на службу.

Павловића Ђорђа под 18. VI. 1934., услед ступања у суд на службу.

Савића Душана под 21. V. 1934., услед ступања у суд на службу.

Петровића Божидара под 26. VI. 1934., услед ступања у држ. службу.

Бенвенисти Мише под 29. VI. 1934., услед ступања у држ. службу.

Решење о именовану Драгољуба Владисављевића из Пожаревца за преузиматеља канц. пок. Илије Ђорђевића, адв. из Пожаревца.

Заменик Претседника закључује седницу у 8. 30 час. по подне.

Записник је прочитан и примљен.

Следују потписи присутних чланова и овера зам. претседника и секретара.

ЗАПИСНИК

XXIV седнице Одбора Адвокатске Коморе у Београду одржане 31. августа 1934. год. у 6 час. по подне у Београду.

Присутни: Заменик претседника Милан Драговић, чланови одбора: Савко Дуканац, Др. Иван Рибар, Др. Јанко Олип, Тришко Жугић, Др. Видан Благојевић, Владимир Симић, Сима Алкалај, Драгомир Ивковић, Лука Пешић, Младен Цинцар-Јанковић, Милорад Павловић и Милан Живадиновић.

Извинили се: Војислав Милошевић, Др. Миленко Стојић, Драгослав П. Ђорђевић, а на путу су: претседник Др. Драгутин Јанковић и члан одбора Љубиша Димитријевић.

Заменик претседника Милан Драговић отвара седницу у 6 час. по подне и реферирше поводом питања дочека бугарских правника који ће се при пролазу кроз Београд за Загреб на конгрес правника задржати два дана.

За реч се јавља члан одбора Др. Видан Благојевић, који опширно износи детаље целог овог питања везе са бугарским правницима, пошто је он и члан Удружења правника а и путовао је са нашим правницима у Бугарску.

Према изложеним рефератима и дискусији решено је: Да се у недељу 2. IX. 1934. год. у 10 час. пре подне одржи конференција у сали Окр. суда за окр. београдски ради договора о дочеку и пријему бугарских адвоката и осталих правника, који на путу у Загреб за Конгрес правника, остају у Београду три дана.

Да се позову сви београдски адвокати да учествују у дочеку бугарских правника на железничкој станици 4. IX. 1934. год. у 6.20 час. и да се позову да присуствују другарском вечеру, које се истога дана одржава, као и да новчаним прилозима помогну дочек и бављење бугарских правника у Београду.

Примљено је на знање писмо Удружења правника од 30. VIII. 1934. год., с тим, да нема потребе за одређивање нарочитог делегата за усмено споразумевање са Удружењем правника и приређивачким одбором.

На другарском вечеру 4. IX. 1934. г. госте ће поздравити у име Коморе заменик претседника Милан Драговић.

Заменик претседника закључује седницу у 7.45 час. по подне.

Записник је прочитан и примљен.

Следују потписи присутних чланова и овера зам. претседника и секретара.

ЗАПИСНИК

XXV седнице Одбора Адвокатске Коморе у Београду, одржане 12. септембра 1934. год. у 6 час. по подне у Београду.

Присутни: претседник Др. Драгутин Јанковић, зам. претседника Милан Драговић, чланови одбора: Војислав Милошевић, Савко Дуканац, Др. Иван Рибар, Др. Јанко Олип, Тришко Жугић, Милорад Павловић, Сима Алкалај, Драгомир Ивковић, Лука Пешић, Драгослав П. Ђорђевић, Младен Цинцар-Јанковић.

Извинили се због недоласка чланови одбора: Др. Миленко Стојић и Милан Живадиновић.

На путу су: секретари Владимир Симић и Љубиша Димитријевић и члан одбора Др. Видан Благојевић.

Претседник Др. Јанковић отвара седницу у 6 час. по подне и позива шефа канцеларије Радомира Стоиловића да реферише по предметима дневног реда, пошто су оба секретара отсутна. Након реферата, доносе се ове одлуке:

Одобрава се Љубомиру Вујићу пресељење адв. канцеларије из Ваљева на Уб, с тим, да не плати таксу у 300.— дин. по § 61. пословника Коморе.

Одобрава се Жарку Тадићу, пресељење адв. канцеларије из Ваљева на Уб, с тим, да не плати таксу у 300.— дин. по § 61. пословника Коморе.

Одобрава се Др. Стевану Поповићу, адв. из Паланке рок до 1. октобра 1934. год. до кога има да пошаље 310.— дин. на име државне и огласне таксе за пресељење из Паланке у Младеновац.

По питању пресељења адвоката Бранислава Лугомирског из Гор. Милановца у Чачак, констатовано је, да решење одбора коморе о одобрењу овога пресељења није добило правну снагу, пошто Лугомирски није платио ни државну ни огласну таксу. Према томе има се сматрати, да је седиште канцеларије Бранислава Лугомирског у Горњем Милановцу, где се он и фактички налази.

По питању пресељења адвоката Љубомира Тодоровића из Гроцке у Београд, а према његовој изјави у акту Бр. 1683. од 22. VIII. 1934 год. има се сматрати, да је седиште његове канцеларије у Гроцкој, пошто тврди, да се није у ствари ни пресељавао из Гроцке у Београд, нити је за пресељење таксу платио.

Одобрава се Властимиру Васиљевићу, адвокату из Ваљева рок до 1. новембра 1934. год. до кога има да пошаље Комори 310.— дин. на име државне и огласне таксе за одобрење пресељења канцеларије из Ваљева у Мионицу.

Прима се на знање изјава Луке Зебића, адв. из Лознице, који сада живи у Београду ради лечења, да ће га у Лозници у см. § 25. Зак. о адвокатима заступати Милош Марчић, адв. из Лознице.

По питању отсуствовања Михаила Поповића, адв. из Јагодине, а који стално живи у Београду, решено је, да се именовани наредбом позове, да се у року од 15 дана изјасни о томе, хоће ли да пресели своју канцеларију из Јагодине у Београд. У противном Комора ће применити § 33. претпоследњи став Зак. о адвокатима.

Одобрава се Радуну Зарићу упис у именик адв. приправника на вежби код адвоката Момира Аксентијевића у Чачку.

Одобрава се Душану И. Савићу упис у именик адв. приправника на вежби код Драгослава П. Ђорђевића, адв. у Београду.

УНИВЕРЗИТЕТСКА
БИБЛИОТЕКА

Одобрава се Милану Кржићу, адв. приправнику да пређе на вежбу у канцеларију Др. Николе Ђуришића, адв. у Београду, пошто је његов ранији принципал Драгослав Љуби-братић избрисан из именика адвоката због одрицања.

Брише се из именика адв. приправника Др. Никола Вучо под 25. јуном 1934. год. пошто је тога дана ступио у суд за судског приправника.

По претставци Др. Радоја Вукчевића, адв. из Београда Бр. 1837 од данас, која се односи на ступање на снагу Брачних правила Српске Православне Цркве, решено је, да се претставка преда члану одбора Драгославу П. Ђорђевићу да за идућу седницу спреми детаљан извештај по овом питању, пошто претходно прикупи све потребне информације.

По претставци Др. Радоја Вукчевића, адв. из Београда Бр. 1836/34. решено је, да се предузму све мере, да судови, кад одређују адвокате за браниоце по зван. дужности, овима достављају оптужницу, како би адвокати успешније могли да изврше своју дужност а да при том непотребно не губе време.

Прочитан је акт Пензионог фонда заведен у Комори под Бр. 1505/34. о стању за време од I-I до 30-VI-1934. год. и садржина примљена знању.

По претставци Чедомира Урошевића, адв. из Трстеника Бр. 1712/34 решено је, да му Комора изда пуномоћије за стављање предлога за прогон пискарача и да Комору у пискарачким процесима заступа до краја, с тим, да за тај рад не тражи никакав хонорар, па ни судом досуђени.

Прочитан је акт дисциплинског већа ове коморе заведен под Бр. 1284/34. па је решено, да се исти води у евиденцији као материјал за годишњу скупштину.

За овим претседник Др. Јанковић позива на седницу претставнике коморине у пореским одборима и то: Бору Н. Поповића, Михаила Миликића и Миливоја Благојевића.

Бора Н. Поповић члан Рекламационог одбора изнео је опширно како ће изгледати ситуација адвоката у вези са изменама и допунама Зак. о непоср. порезима. Стање ће бити врло тешко и адвокатима ће остајати као једино сретство жалба на више инстанције.

После дуже дискује решено је, да код Министра Финансија оде једна делегација у коју ће ући: претседник Др. Јанковић, чланови одбора: Савко Дуканац, Др. Иван Рибар, и Драгомир Ивковић, и члан рекламационог одбора Бора Н. Поповић, — а која ће покушати да приволи Господина Министра да приликом извршења пореског закона има у виду тешко материјално стање адвоката, те да подручним органима не издаје строга наређења у погледу високог опорезивања адвоката.

Истовремено делегација има да скрене пажњу Госпо-

дина Министра и на незакониту квалификацију службеничког пореза, јер и то тешко погађа велики број адвоката.

За овим председник Др. Јанковић закључује седницу у 8.20 час. по подне.

Записник је прочитан и примљен.

Следују потписи присутних чланова одбора и овера председника и члана одбора за секретара.

ЗАПИСНИК

XXVI седнице Одбора Адвокатске Коморе у Београду одржане
19. септембра 1934. год. у 6 час. по подне.

Присутни: чланови одбора: Савко Дуканац, Др. Јанко Олип, Трипко Жугић, Др. Видан Благојевић, Владимир Симић, Милорад Павловић, Милан Живадиновић, Љубиша Димитријевић, Драгомир Ивковић, Лука Пешић и Драгослав П. Ђорђевић.

Извинили се због недоласка: председник Др. Јанковић, зам. председника Милан Драговић и чланови одбора: Вој. Милошевић, Др. Рибар, Др. Стојић и Младен Цинцар-Јанковић.

Најстарији члан одбора отвара седницу у 6 час. по подне и даје реч секретару Владимиру Симићу ради реферисања по преметима из његовог делокруга. Након његовог реферата доносе се ове одлуке:

Одобрава се Ани Божић упис у именик адв. приправника на вежби код Др. Векослава Кисовца, адв. у Београду.

Одобрава се Др. Хајиму Алкалају упис у именик адв. приправника на вежби код Лазара Кречковића, адв. у Београду.

Прима се на знање да је Мирко Кисовец адв. приправник ступио на бесплатну вежбу у суду.

Одобрава се адв. приправнику Николи Џанги прекид вежбе од три месеца од дана кад му се ова одлука саопшти услод лечења.

Реч добија секретар Љубиша Димитријевић да реферише по предметима из свога делокруга. После његовог реферата доносе се одлуке по тужбама против адвоката, које се по закону не могу објављивати.

Претседавајући г. Дуканац реферише о посети изабраног одбора Господину Министру финансија поводом измена и допуна Зак. о непосредним порезима, односно поводом њихове практичне примене.

Овај реферат Одбор прима на знање.

Пошто је дневни ред седнице завршен претседавајући г. Дуканац закључује седницу у 8 час. по подне.

Записник је прочитан и примљен.

Следују потписи присутних чланова и овера претседавајућег и секретара.

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

ЗАПИСНИК

XXVII седнице Одбора Адвокатске Коморе у Београду одржане 26. септембра 1934. год, у 6 час. по подне у Београду.

Присутни: Заменик претседника Милан Драговић, чланови одбора: Војислав Милошевић, Савко Дуканац, Др. Иван Рибар, Др. Миленко Стојић, Др. Јанко Олип, Трипко Жугић, Др. Видан Благојевић, Владимир Симић, Милорад Павловић, Сима Алкалај, Драгомир Ивковић, Лука Пешић, Драгослав П. Ђорђевић, Драгом Живадиновић.

Извинио се због недоласка претседник Др. Јанковић и секретар Љубиша Димитријевић.

Заменик претседника Милан Драговић отвара седницу у 6 час. по подне и даје реч секретару Владимиру Симићу да реферише по предметима из свога делокруга. Након његовог реферата доносе се ове одлуке:

Одобрава се упис у именик адв. приправника Душану Пешићу-Поповићу на вежби код Бранислава Миленковића, адв. у Београду.

Одобрава се Милану П. Марковићу упис у именик адв. приправника на вежби код Пере Марковића, адв. у Ваљеву.

Одобрава се Др. Николи Стефановићу упис у именик адв. приправника на вежби код Војислава Белеслијина.

Одобрава се Драгутину Пиндићу прелаз из Ђуприје у Јагодину.

Брише се Добрило Јокановић, адв. из Ужица под 24. септембром 1934. пошто је постао општински чиновник у Ужицу.

Решено је да се VI годишња скупштина одржи 28. октобра 1934. год. у 9 час. у Београду у сали Окр. суда за окр. Београдски, са овим дневним редом:

- 1) Отварање скупштине и саопштења претседника;
- 2) Избор три оверача записника;
- 3) Избор три бројача гласова;
- 4) Извештај одбора коморе о раду;
- 5) Завршни рачун за 1933. год. и давање разрешнице за исти;
- 6) Решавање о буџету за 1935. годину;
- 7) Избор шест чланова дисциплинског већа;
- 8) Питања и предлози у смислу § 11. пословника коморе.

Пошто је дневни ред седнице исцрпљен, зам. претседника закључује седницу у 7.30 час. по подне.

Записник је прочитан и примљен.

(Следују потписи присутних чланова и овера зам. претседника и секретара).

ЗАПИСНИК

XXVIII седнице Одбора Адвокатске Коморе у Београду одржане 3. октобра 1934. год. у 6 час. по подне у Београду.

Присутни: Претседник Др. Драгутин Јанковић, чланови одбора: Савко Дуканац, Др. Миленко Стојић, Трипко Жугић, Др. Видан Благојевић, Владимир Симић, Милан Живадиновић, Сима Алкалај, Љубиша Димитријевић, Драгомир Ивковић, Лука Пешић, Драгослав П. Ђорђевић, Младен Цинцар Јанковић, Др. Јанко Олип, Војислав Милошевић и Милорад Павловић.

Претседник Др. Драгутин Јанковић отвара седницу у 6 час. по подне. Даје реч секретару Владимиру Симићу да реферише по предметима из свога делокруга. Након његовог реферата доносе се ове одлуке:

Одобрава се Божидару Васиљевићу упис у именик адв. приправника на вежби код Милана Матића, адв. у Београду.

Одобрава се Јову Влаховићу упис у именик адв. приправника на вежби код Уроша Бјелића, адв. у Београду.

Прима се знању записник седнице пословног одбора Савеза комора од 29-IX-1934. год. и ставља се у дужност члану одбора Др. Јанку Олипу, да спреми елаборат у смислу одлуке пословног одбора Савеза Комора.

Прочитани су извештаји Одбора коморе о раду за годишњу скупштину као и извештај благајника. Решено је, да се извештаји употпуне и стилски прераде. Оставља се секретару Владимиру Симићу да на идућој седници поднесе дефинитиван текст извештаја о раду Одбора Коморе, а благајник свој благајнички извештај.

Пошто је дневни ред седнице исцрпљен, то претседник закључује седницу у 8.30 час. по подне.

Записник је прочитан и примљен.

(Следују потписи присутних чланова и овера претседника и секретара).

ЗАПИСНИК

XXX седнице Одбора Адвокатске Коморе одржане 12. октобра 1934. год. у 7 час. по подне.

Присутни: Председник Др. Драг. Јанковић, потпредседник Милан Драговић, чланови: Војислав Милошевић, Др. Иван Рибар, Др. Миленко Стојић, Др. Јанко Олип, Трипко Жугић, Др. Видан Благојевић, Владимир Симић, Милорад Павловић, Милан Живадиновић, Драгомир Ивковић, Лука Пешић, Драгослав Ђорђевић, Младен Цинцар-Јанковић, Љубиша В. Димитријевић и Сима Алкалај.

Прочитан је извештај Одбора Коморе, извештај благајника о стању благајне, прорачун расхода и прихода за

1935. год. као и извештај Дисциплинског Већа за предстојећу скупштину Адвокатске Коморе, па су исти примљени.

Члан Одбора Сима Алкалај реферише по питању тражених измена од стране Дисциплинског Већа у Пословнику Коморе, па је решено да се тај реферат као предлог Одбора поднесе наредној скупштини.

Седница је закључена у 8.30 часова.

(Следују потписи присутних чланова и овера председника и секретара).

Побластицу за вожњу железницом није одобрио г. Министар Саобраћаја, одговоривши Комори, да је њена скупштина локалног карактера.

Мил. Ж. Живадиновић, адвокат — Београд.

МАНДАТНИ ПОСТУПАК И ПОСТУПАК У МЕНИЧНИМ И ЧЕКОВНИМ СПОРОВИМА ¹⁾

Нови законик о судском поступку у грађанским парницама подељен је у седам делова. У првоме делу говори се о судовима у опште. Остали делови, осим последњег, садрже општа наређења о поступку, а последњи, седми, део о нарочитим врстама поступка.

У ову групу спадају: (1) мандатни поступак; (2) поступак у меничним и чековним споровима; (3) поступак у споровима који проистичу из порабних уговора и (4) поступак пред изабраним судовима.

Данас имамо на дневном реду мандатни поступак у меничним и чековним споровима ²⁾.

I. Мандатни поступак. ³⁾

Практичности ради још одмах у почетку скрећемо пажњу да овај поступак у главном одговара суђењу по крат-

¹⁾ Реферат поднет на скупу колега адвоката и судија у Београду, у сали Извозне банке, на дан 20. децембра 1933 год.

²⁾ Рукопис смо допунили извесним напоменама у вези са судском праксом почев од 1. јануара 1934 год. и са цитирањем разних чланака објављених по овој материји у међувремену. У толико се ови редови разликују од поднетог реферата.

³⁾ Реч мандатни долази од латинске речи *mandatum* (заповест, наредба). Осим у наслову она се више никуд у тексту закона не понавља, већ је замењена речју „налог“. Надазимо, да су редактори закона овоме, седмом, делу могли и морали да даду такав наслов, који би био приступачан и одмах схватљив свакоме који наш језик познаје. Судећи, међутим, и по другим кованицама у новоме поступку изгледа, да се о томе није много водило рачуна.

ком поступку из главе седамнаесте Срп. грађ. суд. пост.⁴⁾. Саму дефиницију мандатног поступка тешко је дати, услед разноликости исправа које дају право да се на основу њих може користити овај поступак, а исто тако и због сложености процесуалних радњи.

Исправе по којима тужилац може да тражи мандатни поступак побројене су у трима тачкама § 641 г. п. п., а поступак је делом контумациони, а делом контрадикторан. У случају да туженик не поднесе приговоре на платни налог поступак остаје до краја контумациони. Правни лекови су ограничени и специјално је опредељено, када се и у којима приликама могу употребити. Постоје поред овога још извесна диференцирања од редовног поступка, што ћемо доцније видети.

Са ових разлога ни коментатори грађ. парничног поступка не дају дефиницију, већ нам у виду напомена пружају главне и карактеристичне црте мандатног поступка.

Тако, *Др. Франја Горшић* на страни 439 свога дела⁵⁾ каже :

„Овом антиципираном контумационом поступку циљ је да се омогући повериоцу који своје тражење заснива на изворним исправама одређене врсте да, непосредно и без губитка времена и трошкова, код суда испослудје платни налог (мандат) т. ј. осуђујући налог који се упућује туженику без претходног саслушања с тим да се тај мандат не може побити ни једним правним леком, већ да се могу у року од 15 дана по достави налога подићи *приговори*. Благовременим подношењем приговора мандат се ставља ван снаге, а суд је дужан да без одлагања одреди рочиште за усмену расправу о спору. Против издатог платног налога туженик нема правног лека сем *рекурса у погледу трошкова*“.

У коментарима *Вероне-Цуље*⁶⁾ није уопште дато ни-

⁴⁾ Главна разлика је у томе, што се више по т. зв. приватним исправама по срб. г. с. п. не може користити кратак поступак, односно издејствовати платни налог, и што се по кратком поступку по срб. гр. с. п. тужба подносила у једном примерку, а по мандатном поступку потребно је да се тужба поднесе у онолико примерака са свима прилозима колико има тужених, поред рубрике и примерка тужбе са прилозима за суд.

О начину окончања спорова по кратком поступку, који су започети а нису завршени пре ступања на снагу новог г. п. п. постоје два мишљења (1) *Др. Д. Аранђеловића*: „Полиција“ 1933 стр. 1090 и сл. и (2) *Б. Плакаловића*: „Бранич“ 1934 стр. 76 и сл. — Тако *Др. Аранђеловић* налази да ако је дужник тражио до 1. јануара 1934 год. да се осудно решење задржи од извршења, онда, не се спор у смислу чл. 36 уводног закона окончају по старом срб. г. с. п., док је *Б. Плакаловић* мишљења да се чл. 36 уводног закона односи само на редовне спорове и да се сходно чл. 37 уводног закона има применити нови г. п. п., ако по тражењу задржања решења од извршења, које је поднето пре 1. јануара 1934 год., није донета никаква одлука, нити је отпочела расправа, ради каквог извињања. — Судећи по примерима које имамо, судска пракса дала је за право *Б. Плакаловићу*.

⁵⁾ *Др. Франја Горшић*: Коментар Грађанског парничног поступка (издање књижарнице Геце Кона) књига II стр. 439 и следеће.

⁶⁾ *Вероне-Цула*: Законик о судском поступку у грађанским парницама (Штампариа Југословенска штампа Д. Д. Загреб) стр. 821.

какво објашњење о самом мандатном поступку, већ одмах наилазимо на објашњења појединих законских прописа из ове материје.

Др. Дионис Година у своје раду „Практични приказ основних установа новог поступка у грађанским парницама“⁷⁾ такође не даје објашњења у погледу самог мандатног поступка, већ после кратког приказа самих законских прописа прелази на цитирање образаца у овоме поступку, што уосталом потпуно одговара наслову његове књиге.

Најзад да напоменемо да за овај рад нисмо могли консултовати уџбеник Др. Аранђеловића,⁸⁾ пошто 2 свеска треће књиге, која треба да обухвати ову материју, још није изишла.

Даље излагање о мандатном поступку поделићемо у пет тачака: (1) Када има места мандатном поступку. (2) Тужба и тужилац. (3) Одбрана туженика. (4) Поступак и (5) Правни лекови.

1) *Када има места мандатном поступку.* По § 641 г. п. п. тужилац може користити мандатни поступак само у случајевима када хоће да остварује какву тражбину у новцу или другим замењивим стварима, а за доказ своје тражбине има онакву исправу како наређује овај законски пропис.

Дакле, само у погледу замењивих ствари може се издати платни налог, а никада у погледу индивидуално одређених ствари. Тако ће се на пр. моћи наредити платни налог, да тужени преда тужиоцу 100 комада обвезница ратне штете, али се неће моћи издати платни налог, ако се тражи 100 комада тих обвезница по означеним серијама и бројевима.⁹⁾

Исправе по којима има места мандатном поступку ове су: (а) јавне исправе поменуте у §§ 388 и 389 став 1 гр. п. п., (б) приватне исправе на којима је потпис издаваоца оверен од стране нашег суда, или од нашег јавног бележника; (в) друге исправе, на основу којих је за утужену тражбину укњижено какво неоспорено стварно право.

Што се тиче домаћих јавних исправа закон је јасан. Могло би се поставити само питање да ли се на основу иностраних јавних исправа може издати платни налог. Наведени коментатори одговарају негативно само се Горшић разилази од Вероне и Чуље у толико, што први сматра да овде не може бити изузетак ни за исправе италијанских

⁷⁾ Дионис Година: „Практични приказ основних установа новог поступка у грађ. парницама“ (Издање Геце Кона).

⁸⁾ Др. Драгољуб Аранђеловић: Грађанско процесно право. (Пишчево издање).

⁹⁾ Није искључено да тражење у мандатном поступку гласи алтернативно кад се једна и друга чинида састоји из замењивих ствари, а право избора припада туженику — Др. Горшић оп. cit. стр. 441.

УНИВЕРЗИТЕТСКА
БИБЛИОТЕКА

WWW.UNILIB.RS

консуларних представника и ако би могло бити сумње с обзиром на Конвенцију о настањивању и о консуларној служби закљученој између наше државе и Италије — док други налазе да би на основу чл. 20 ове конвенције, спор, можда, морао бити решен позитивно, мада и они сматрају то као нелогичност, јер закон не признаје у овоме случају ни оне стране јавне исправе, које су оверила наша посланства или консулати.

У погледу приватних исправа не би имало шта нарочито да се напомене сем да на правним подручјима, где не постоје кр. јавни бележници, приватне исправе потврђене, од стране полицијске власти, у кругу њене надлежности, имају исту доказну снагу, као и оне које је потврдио суд или кр. јавни бележник.

За исправе наведене у тач. 3. § 641 г. п. п. важно је да се подвуче, да мандатном поступку нема места, ако је противу судског налога, којим је право по исправи укњижено, уложен правни лек или ако је само укњижење оспорено. Када тужилац тражи платни налог на основу ове врсте исправе, он има право у колико је за мандатни поступак надлежан средњи суд да се позове на судска акта односећа се на ово укњижење. Тужилац има исто то право, ако се исправа, која му служи као доказ, налази ма у коме другом одељењу средњег суда (масеном, извршном и т. д.) — § 643 г. п. п.

2) *Тужба и тужилац.* У овоме поступку, као и у општем, подноси се редовна тужба, само што тужилац не тражи да се туженик осуди, већ даје предлог, да суд изда против туженика платни налог.

Докази се имају приложити у оригиналу¹⁰⁾.

Тужба мора да садржи чињенично стање и текст платног налога, који тужилац предлаже да се изда. Поред овога главног примерка тужбе, који остаје у суду, треба поднети још онолико преписа тужбе и прилога колико има туженика и засебно текст платног налога (рубрику) који ће се по закључку доставити тужиоцу. Ако тужилац не преда суду довољан број примерака тужби и прилога, суд ће предлог уважити само у погледу оних туженика за који су поднесени примерци тужбе и свих прилога. При томе, суд ће се придржавати реда којим су туженици именовани у тужби. У оваквом случају, тужилац ће моћи тужити остале туженике само *редовном тужбом.* (§ 644)¹¹⁾.

Ако суд одбије тужиоца од издавања платног налога,

¹⁰⁾ По пракси која је већ устаљена код београдских судова оригинална исправа о дугу показује се само на увиђај, а прилаже се њен препис оверен од надлежне власти.

¹¹⁾ В. Др. *Горшић* *op. cit.* стр. 445.

тужилац има право на рекурс. Тужилац има право на рекурс и у случају одобреног платног налога, ако није задовољан са досуђеним трошковима¹²⁾). Али ни један ни други рекурс не задржавају даљи ток процедуре, што ћемо даље видети. (§§ 608, 645 и 648 г. п. п.).

Одустанак од тужбе суд ће примити без саслушања туженика само до подношења приговора. Али ако тужилац одустане од тужбе, а у исто време одустане и од самог тужбеног захтева, суд ће одобрити повлачење тужбе. Овакав одустанак може се чинити све до закључења усмене расправе. — §§ 332 и 646 г. п. п.

По тач. 4 § 159 г. п. п. у овоме поступку странци су ослобођени од обавезе обезбеђења парничних трошкова.

3) *Одбрана туженика*. Кад туженик прими препис тужбе и платни налог од суда, а жели да се одбрани, дужан је у року од петнаест дана да поднесе *приговор* ономе суду који је издао платни налог. Овај рок од петнаест дана улази у ред преклузивних рокова, те пропуштање подношења приговора у томе периоду времена има за последицу губитак права даљег нападања платног налога. У томе случају платни налог добија снагу извршности¹³⁾).

Ако туженик поднесе приговор, али неблагоприятно, суд ће овакав приговор без претходне усмене расправе одбацити. — § 643 г. п. п. Судски одмор нема утицаја на рок за подношење приговора у мандатном поступку. — § 320 г. п. п.

Приговори могу садржавати поред материјално правних и процесуално правне разлоге.

Туженик је дужан да у приговор унесе све оно, што му за одбрану може послужити, што ако пропусти нема права да то чини на усменој расправи.

Верона и Цуља у својим коментарима у вези са овим питањем наводе следеће:

¹²⁾ И ако нови грађ. пар. пост. у своме § 143 предвиђа обавезну досуду трошкова, по тарифи, судови и даље скоро по правилу досуђују трошкове „од ока“ без икаквог критеријума и основице. У Министарству правде ради се тарифа која ће потпуно одговарати новом грађ. парничном поступку, али док она не буде завршена и не ступи на снагу, судови су дужни да одређују трошкове по већ постојећим Правилницима о наградама адвокатима сходно другој алинеји § 143 г. п. п.

¹³⁾ По ново установљеној пракси, код појединих судова, више се не може добити клаузула извршности кратким путем т. ј. усменим захтевом од шефа архиве, већ је потребно да се за то поднесе нарочита молба суду. — За овакву праксу, судови налазе оправдање у прописима закона о судским таксама — Тар. бр. 1 напомена VIII под 4), што је по нашем мишљењу погрешно, јер се у овој напомени искључиво чине диспозиције у случају да странка преда суду поднесак ове врсте, а никако се из тога не може извести обавеза за странку, да је приликом тражења извршења дужна да га поднесе. Ово у толико мање, што поднесци ове врсте не подлежу никаквој такси.

У погледу приговора против платних налога, који у главном замењују одговор на тужбу, наш је закон много строжи него ли у погледу одговора на тужбу, чак још строжи, него ли у погледу призива, јер се у редовном поступку на усменој расправи могу износити и нове чињенице, докази и приговори, који нису садржани у одговору на тужбу. Исто се тако и на призивној расправи могу износити нови предлози и нови призивни разлози пристанком противника (§ 577 г. п. п.). Напротив су у мандатном поступку искључени сви приговори који нису садржани у писменом приговору уложеном против платног налога. Суд мора такве приговоре одбацити по службеној дужности¹⁴⁾.

Осим приговора, туженик се може користити и рекурсом, али само у колико се односи на трошкове — § 645 г. п. п.

Одустанак од приговора, регулисан је у § 646 г. п. п. Туженик може одустати од приговора до закључења усмене спорне расправе. Када се приговори повуку, платни налог добија пуну снагу. У колико тужилац тражи трошкове, туженик је дужан да му их накнади. Трошкови се у овоме случају досуђују закључком.

Ако има више туженика, сви ће бити дужни да поступе на изложен начин, у колико желе да се ослободе обавезе по платном налогу. Што се тиче срачунавања рока за подношење приговора, сви наведени коментатори су сложни у томе, да у мандатном поступку не може бити места примени § 191. г. п. п. већ се рокови имају рачунати посебице за сваког супарничара од дана када је који од њих примио платни налог.

Најзад да напоменемо да туженик има право и на тужбу за обновљење, ако сазна за извесне чињенице пошто му је протекао рок за подношење приговора. Али то ће право туженик имати само у случају ако се пресудом потврди платни налог, јер против самог платног налога није допуштено обновљење — § 624 г. п. п.¹⁵⁾.

4) *Поступак.* Надлежност суда опредељује се по општим прописима о стварној и месној надлежности, као и у редовном поступку.

О уредности тужбе и издавању платног налога у средњем суду решава надлежни судија, а у окружном суду судија појединац, кога одреди старешина зборног суда. Дакле, у оба случаја платни налог издаје само један судија без обзира на износ тражбине — § 5 г. п. п.

Судија који одлучује о тужби, односно предлогу за издавање платног налога, дужан је да испита да ли тужба одговара закону, да ли је потребно да се тужба врати тужиоцу на поправку (§§ 183 и 184 г. п. п. у вези § 644 г. п. п.) односно треба ли тужбу одбацити у смислу § 648 г. п.

¹⁴⁾ Верона и Цуља *op. cit.* стр. 826.

¹⁵⁾ Верона и Цуља *op. cit.* стр. 826.

п. или је превести у редован поступак. Исто тако суд је дужан да оцени, да ли постоје битне процесне претпоставке, и у колико нађе да није тај случај, поступиће по ставу 2. § 325 г. п. п.

У смислу § 642 суд је дужан још да мотри у случају цесије, да ли је цесија редовним путем извршена, односно ако је извршена промена у лицу дужника, да ли су испуњене све законске формалности. Исто тако суд је позван да мотри на застарелост тражбине и несме издати платни налог када постоји сумња да би туженик могао истаћи приговор застарелости, ако тужилац уз тужбу не поднесе доказе да је застарелост прекинута или заустављена. — Сви ови докази морају бити у форми исправа побројаних у § 641 г. п. п.

Ако суд нађе да је тужба потпуно уредна и да не постоји ни једна од побројаних сметњи, издаће платни налог без претходне усмене расправе и без саслушања туженика — § 643 г. п. п.

У платном налогу треба изрећи, да туженик има, под претњом извршења, у року од петнаест дана по достави налога, намирити захтеве отужене против њега, заједно с трошковима, које је суд одмерио, или у истом року подићи све приговоре, које би имао против налога. Овај се рок не може продужити.

Тако исто у налогу треба изрећи, да ће суд доцкан поднесене приговоре, без претходне усмене расправе, одбаци и да неће узимати у обзир приговоре изнесене тек на усменој расправи.

Налог ће се доставити туженику према наређењима која вреде за достављање тужаба. — § 643 г. п. п.¹⁶⁾

Кад прође рок од 15 дана од доставе платног налога туженику, суд ће, ако нема приговора, на захтев тужиоца, потврдити исвршеност налога.

Ако је туженик поднео приговор, суд ће без поновног предлога тужиочева у што краћем времену одредити рочиште за усмену расправу о спору.

Дакле, у мандатном поступку нема места одређивању првог рочишта ни код зборних судова. Међутим може се десити да се одреди припремни поступак, ако за то постоје сви законски услови — § 340 г. п. п.

Изостанак једног од парничара од усмене спорне расправе не повлачи за собом контумацију по § 492, односно

¹⁶⁾ Када тужилац платним налогом правда обезбеђење (забрану или прибелешку) суд је позван да у налогу то констатује. (в. Др. Д. Аранђе-ловића „Полиција“ 1933 год. ор. cit. и Б. Плакаловића „Бранич“ 1934 ор. cit. Уводни закон о овоме ништа не говори, а судска пракса је колебљива.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

ставу 1. § 538 г. п. п., већ суд треба да узме у обзир по службеној дужности наводе тужбе и наводе приговора, као и да приступи испитивању истакнутих доказа — § 495 у вези става 2. § 538 г. п. п.¹⁷⁾. Ако обе стране изостану од усмене расправе онда наступа мировање сходно § 332 г. п. п.

По завршеној расправи, суд доноси пресуду о томе да ли се платни налог одржава у снази или се и у колико укида — § 647 г. п. п.

У погледу даљег текста овога законског прописа *Др. Горшић* у својим коментарима даје овакво објашњење:

„Наш грађански парнични поступак разликује између приговора да нису постојали законски услови за издање платног налога (процесуалних приговора) и осталих приговора материјалне природе. У једном и другом случају одлука се доноси пресудом. У првом случају суд се има најпре ограничити на процесуални приговор. Ако нађе да је приговор оправдан, он ће платни налог укинути и поступити по одредби из § 648 г. п. п. т. ј. он ће тужбу одбацити ако је непогодна да се по њој одреди рочиште за усмену расправу, а иначе ће ствар упутити редовним поступком. Ако суд овај приговор одбије, он ће по службеној дужности одмах отпочети расправом о самој ствари, а одлука о том приговору има се унети у одлуку о главној ствари¹⁸⁾ (в. § 356 г. п. п.).“

Када суд пресудом уважи приговор недопустивости платног налога, он ће одмах наставити поступак са тужбом, не чекајући да ова пресуда постане извршна.

Ако суд услед приговора недоследности нађе, да је утужена тражбина доспела тек пошто је налог био издат, али пре изречене пресуде, онда ће суд, укидајући платни налог, осудити туженика на утужену чинидбу (§ 502.).

5) *Правни лекови*. У мандатном поступку по правилу се може изјавити само рекурс.

Тужилац има право да поднесе рекурс и то: (1) ако суд одбије његов предлог за издавање платног налога; (2) ако суд изда платни налог, али делимично, дакле не у потпуности, како је он у тужби тражио; (3) због висине трошкова одређених у платном налогу и (4) ако суд одбије издавање платног налога, а у исто време одбије да по тужби одреди рочиште за усмену расправу у смислу § 648 г. п. п.

У случају да тужилац поднесе рекурс са разлога што се његов предлог за издавање платног налога одбија, делимично или потпуно, рекурсни суд, ако усвоји рекурс, сам ће поунити првобитни платни налог, односно издаће непосредно од своје стране платни налог, који ће се преко првостепеног суда доставити странкама. И на овај платни налог за приговоре је надлежан онај суд који је био за тужбу надлежан.

¹⁷⁾ *Др. Горшић* *op. cit.*

¹⁸⁾ *Др. Горшић* *op. cit.* стр. 448.

Рекурс поднет од стране тужиоца у погледу трошкова или због делимичног неуваживања предлога за издавање платног налога, неће се слати вишем суду, ако је туженик поднео приговор на тај платни налог. Јер ако се платни налог, услед поднетог приговора стави ван снаге, онда и тужиочев рекурс постаје беспредметан, те се неће ни подносити рекурсно суду. На против, ако се издати платни налог одржи на снази, онда ће се тужиочев рекурс упутити вишем суду.

Туженик може изјавити рекурс и то: (1) на платни налог у колико се тиче трошкова и (2) на закључак суда којим се одбија приговор као неблагоприятен.

Рекурсом се не одлаже извршење побијаног закључка, ни почетак његове извршности — § 618 г. п. п.

На пресуду донету у смислу § 647 г. п. п. незадовољна страна има право на призив и ревизију.

У погледу изванредних правних лекова учинили смо, већ главне опаске у ранијим одељцима.

II. Поступак у меничним и чековним споровима.

Овај поступак је потпуно сличан мандатном поступку. Главне су разлике између једног и другог у роковима и надлежности суда.

По мандатном поступку туженик, који хоће да се одбрани, дужан је да поднесе приговор у року од петнаест дана од дана пријема платног налога, док је у меничним и чековним споровима овај рок свега три дана.

Исто тако овде постоје специјални рокови у погледу правних лекова. По § 649. г. п. п., за подношење предлога за повраћај у пређашње стање, затим за улагање призива и одговора на призив, ревизије и одговора на ревизију, као и за улагање рекурса рок је *осам дана*, што преставља изузетак од општег правила у г. п. п. по коме је рок за све ове радње петнаест дана.

У овоме поступку ограничена је употреба изванредних правних лекова: повраћај у пређашње стање и обновљење поступка, — § 650 г. п. п., Једно од најглавнијих ограничења је то, да тужби ради обновљења уопште нема места, ако је менични поступак окончан правоснажним платним налогом.

У погледу стварне надлежности и за овај поступак надлежан је средњи суд за тражбине до 12.000.— дин. Преко овога износа стварно је надлежан трговачки суд, односно трговачко веће окружног суда — § 47 I тач. 4. До 30.000.— дин. надлежан је судија појединац, а преко овога износа веће, у коме као један од тројице судија учествује почасни судија из трговачког реда — § 5. г. п. п. Али за издавање

платног налога, без обзира на вредност спора, надлежан је судија појединац среског или трговачког суда, сходно вредности тражбине.

За одређење месне надлежности, поред општих прописа из §§ 61—72 г. п. п. долазе специјално у обзир §§ 86 и 90 г. п. п.

Тужилац је дужан да поднесе све исправе у оригиналу¹⁹⁾. Неће се допустити у случају надлежности среског суда позивање на исправе о протесту који се налази у суду, — § 651 г. п. п.

Поступак у меничним и чековним споровима је двојак: поверилац може свој менични захтев (или по чеку) остваривати обичном *шужбом*, по којој ће се рочиште одредити као у редовном поступку, или предлогом за издавање платног налога у смислу § 651 г. п. п.

Пошто ће тужилац при тражењу интервенције суда за наплату по меници или чеку, у већини случајева, подносити предлог за издавање платног налога, то ћемо се прво задржати на овоме предмету, а у другом делу размотрићемо случај када тужилац остварује свој захтев обичном *меничном шужбом*, и када се место платног налога доноси *цресуда*.

1) *Менични платни налог*. Већ смо истакли напред, у краћем уводу за поступак у меничним и чековним споровима, да је овај поступак скоро идентичан са мандатним поступком. Тако и менични платни налог у главном одговара платном налогу из мандатног поступка.

Тужба мора бити устројена по истом обрасцу као и у мандатном поступку с тим да је тужилац дужан да у самој тужби изрично тражи да суд изда менични платни налог — § 651 г. п. п. Прилози морају бити у оригиналу, односно у овереном препису, као што је у напоменама већ наглашено. Тужба са прилозима поднеће се у потребном броју примерака као и у мандатном поступку с обзиром на број туженика.

Једна од најглавнијих претпоставки за издавање меничног платног налога је та, да меница има све законом предвиђене услове ваљаности и да нема никакве сумње у погледу њене истинитости. При испитивању потребно је да се обрати нарочито пажња на застарелост (§§ 78—84 мен. зак.). То исто важи и за чек — § 23 зак. о чеку.

Ако суд уважи тужиочев предлог и одобри платни налог, настаје иста процедура као и у мандатном поступку с том разликом, што је рок за приговоре, место петнаест, *три дана*.

¹⁹⁾ Као и у мандатном поступку и овде по већ устаљеној пракси код београдских судова, оригинал менице показује се на увиђај, а прилаже се само њен препис оверен од надлежне власти.

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
В
Л
И
О
Т
Е
К
А

Благовремено поднети приговори задржавају извршење²⁰⁾ Неблаговремено поднете приговоре, суд ће по званичној дужности одбацити закључком. Овај закључак туженик може да побиија рекурсом.

Туженик је дужан све приговоре и формално-правне, као и материјално-правне, поднети у року од три дана. После овога рока, нови приговори неће се узимати у обзир.²¹⁾

Суд ће по оцени благовремености приговора, у што краћем времену, одредити рочиште за усмену расправу о спору — § 645 г. п. п.

У даљем поступку код суда, овде постоје знатније разлике између мандатног поступка и поступка у меничним и чековним споровима, јер по наређењу § 654 г. п. п. овде нема места примени става 2. и 3. § 647. г. п. п. Дакле, питање о постојању услова за издавање меничног платног налога неће се расправљати и одлучивати посебно, већ заједно са главном ствари.

По свршеној расправи, суд доноси пресуду § 647. г. п. п. Постоје свега два случаја: (1) платни налог одржава се у снази, сасвим или делимично, а приговори се одбацују (2) платни налог се укида, а тужба одбацује.²²⁾

На ову пресуду може се изјавити правни лек, као и у редовном поступку, само што је рок, као што смо већ напоменули *осам*, а не петнаест, дана — § 649. г. п. п.

2) *Пресуда којој не претходи менични платни налог.* Када се поднесе менична (чековна) тужба без предлога да се изда платни налог, или ако суд не уважи предлог тужиоца за издавање платног налога, а тужба иначе задовољава потребне услове, онда ће отпочети редован судски поступак одређивањем првог рочишта.

Туженик је дужан да у току поступка истакне све приговоре, који му за одбрану могу послужити, јер у противном суд ће донети пресуду у смислу тужбе, не обзирући се

²⁰⁾ По § 323 бр. 13 и. о. тужилац може на основу издејствованог платног налога тражити од суда да одобри извршење ради обезбеђења и ако је туженик поднео приговоре. — Ова бенефиција за тужиоце сада је без значаја, јер закон о извршењу и обезбеђењу није ступио на снагу, али тужилац на подручју Београдског апелационог суда може на основу неизвршеног платног налога тражити забрану, гесп. прибелешку као што је може издејствовати и по самој меници.

²¹⁾ „У погледу одлучивања приговора треба имати на уму да је судија појединац надлежан за доношење решења само у границама прописа поменутих у § 6. г. п. п. (ако вредност спорног предмета не прелази 30.000. — дин.), а преко тих граница надлежни су претседник већа и веће (§ 325. г. п. п.). Док претседник одређује рочиште за усмену спорну расправу, дотле веће доноси одлуку којом се приговори одбијају.“ — *Др. Ф. Горшић* *оп. cit.* стр. 455.

²²⁾ У пресуди којом се платни налог одржава у снази даће се туженику, као и у платном налогу, рок од три дана за испуњење обавезе.

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

В
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

чак ни на своје разлоге са којих је претходно одбио издавање платног налога.²³⁾

Ако суд тужбу уважи, донеће пресуду и одредити рок од три дана за испуњење свих обавеза наложених туженику пресудом. — § 649. г. п. п.²⁴⁾

У погледу правних лекова и осталог, поступак је исти као и код пресуда донетих по приговорима на меничне платне налоге.

За повраћај у пређашње стање и за обновљење поступка постоје специјална наређења у § 650. г. п. п. који гласи:

„У меничним споровима нема места повраћају у пређашње стање ни обновљењу поступка против оне странке, која није својом кривњом изазвала потребу за повраћај или обновљење, ако је она у времену до подношења предлога за повраћај или тужбе за обновљење своје меничне захтеве против трећих лица сасвим или од чести изгубила услед протока времена или их не може више остваривати због краткоће времена, које јој још преостаје.“²⁵⁾

Питање о меничним захтевима по меници коју је потписао пуномоћник, регулисано је у § 652. г. п. п., који гласи:

„Захтев из меничне изјаве коју није потписало само лице које је ту изјаву дало, већ неко друго лице у његово име, могу се у меничном поступку остваривати против лица у чије је име изјава потписана само ако је то друго лице овој изјави додало и свој властити потпис с нарочитим додатком да ову изјаву даје као овлашћеник, и ако уз то тужилац поднесе пуномоћије властодавца (§ 98. ст. 2. меничног закона). Тиме се не дира у законске прописе о потписивању фирме трговца.“

Све што је овде наведено за менице, сходно ће се примењивати на тужбе, којима се остварују регресни захтеви по чековном закону.

²³⁾ Ако је суд ускратио издање меничног платног налога било с тога, што тужби није била приложена изворна меница, протест и повратни рачун, или није било приложено писмено пуномоћство, када је меницу потписао заступник, или што је посумњао у истинитост потписа на меници, или што се меници могла приговорити застарелост, суд ће ипак туженика осудити, ако на усменој расправи не стави односне приговоре, као што би га осудио и онда када уопште не би постојала меница, на којој се тужба оснива, јер и менична је обавеза диспозитивно право парничних странака, с којим оне слободно располажу. — *Верона-Цуља* ор. cit. стр 840.

²⁴⁾ Овај рок од три дана долази донекле у колизију са роком од осам дана који је остављен за подношење правног лека који има суспензивни карактер. По *Верони-Цуљи*, питање се ипак има тако решити да суд неће оглашавати пресуду за извршну, док не протекне рок за правни лек. — стр. 836.

²⁵⁾ Код § 650. г. п. п. налазимо ово објашњење код *Др. Ф. Горшћка*: „Повраћај у пређашње стање (§§ 210. до 218. гр. п. п.) као и тужба за обновљење поступка (§ 624. гр. п. п.) искључени су против оне странке која је у главници парници поступала „добром вером“, наиме против оне која није својом кривњом изазвала потребу за повраћај или обновљење на пр. што је сама учествовала у оним радњама које су основ обновних разлога по § 624. бр. 1 до 3, или ако је са противном странком уговорила да ће изостати од усмене расправе одређене по меничној (чековној) тужби како би наступило мировање поступка, па је ипак учествовала у усменој расправи и издејствовала контумациону пресуду.“ — ор. cit. стр. 453.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

ПРИКАЗИ

Издање Темиса, накладног завода правничких књига из Загреба.

Међу хрватским издавачким предузећима правничких књига, предузеће Темис из Загреба јесте једно од најзначајнијих. Његова издања, латиницом, јер су претежно намењена хрватском делу наших правника, где је латиница готово једино писмено, али и са великим бројем читалаца и у српском делу наших правника, где је ћирилица готово једино у употреби, издвајају се лепом техничком једнообразном опремом, читким и прегледним слогом са коментарима одличних правних стручњака, јер готово сва издања прате стручни коментари. Ови коментари врло су инструктивни и за нас српске правнике, пошто ново законодавство, у колико није наше типично југословенско (као на пр. уставно, аграрно, финансиско а само донекле и управно), јесте рецепција било чиста и јасна аустријског законодавства (као на пр. стечајно и ванстечајно принудно равнање), било са незнатним и безначајним изменама (као грађанско процесно) које је било у важности у Словеначкој и Далмацији а донекле и у Хрватској. С тога се у томе делу нашег народа налазе и одлични правни стручњаци којима је и теориски и практично познато већ ново законодавство и који су најпозванији да га коментаришу и тако приближе оном делу нашег народа (српском) у коме је оно до изједначења било готово непознато.

Није овде место да улазимо у дискусију о томе: зашто је то тако и да ли није било боље да је се потражио, у недостатку нашег југословенског законодавства, какав други страни узор, који би по правној и уставној структури одговарао боље нашем народу и нашим схватањима од аустријског узора, а не занемарујући и факат, да је и Србија, Пијемонт Југословенства, као правна држава и идеал свих Југословена, имала и морала имати добро законодавство, јер прави основ државе почива на добром законодавству потеклом из народне свести о праву и правници, — ми констатујемо само факат, да је врло важно за нас правнике, да приликом упознавања са новим законима, не заборавимо, да је добро консултовати и правничка дела наших правних аутора из хрватког и словеначког дела нашег народа. Па како је предузеће Темис успело да организује ову сарадњу и у својим издањима пружи потребне елементе за упознавање новог законодавства, то треба овај рад свесрдно поздравити, као веома користан. То је прва добра особина ових издања.

Полазећи од поставке, да је рад на изједначењу законодавства почео у главном у великим размерама од 6. јануара 1929. год. предузеће Темис почиње свој издавачки рад, према подацима којима располажемо, у главном од тога датума. Законодавство систематиче у сродне групе и издаје га по једном систему кога се консеквентно држи. То је друга добра особина ових издања.

Сва издања имају један исти формат — џепни, укoricена су једнообразно и у спољној укусној опреми, што је њихова трећа добра особина.

Могло би се дискутовати о цени издања, али ни ту не треба бити сувише строг, кад се не заборави да је данас тешко и скупо издати књиге, нарочито правничке, да је ограничен број читалаца и да се они деле на оне са ћирилицом и на оне са латиницом и да за овај посао постоји велики разик због честих измена, допуна и укидања постојећег законодавства. Издавачи нису никада сигурни да ће пристојан број примерака својих издања растури пре него што дођу измене, допуне или укидање објављених закона. Позната је ствар да је овај велики ризик био код нас у Београду једини у стању да издржи издавач г. *Геџа Кон* који и данас издаје велике коментаре и зборнике постојећег законодавства без икаквог уверења да ће оно остати онако какво је док прода ма и најмањи број својих издања. Али ни г. *Кон* се није ограничио само на правне стручњаке из српског дела нашег народа кад је издавао коментаре и зборнике, већ је узео и хрватске и словеначке правне стручњаке и њихова издања објавио у ћирици, стварајући тако највећи југословенски издавачки центар у нашој држави у ћирици.

Издања предузећа Темис крећу се у следећим групама:

1) Казнено законодавство. Књ. I: Др. *Фрања Агашоновић*: Кривични законик, Закон о кривичном поступку, Закон о заштити јавне безбедности и поретка у држави са Уводним законима, са допунама и изменама. Књ. II: Др. *Фрања Агашоновић*: Закон о штампи, Закон о сузбијању злоупотреба у службеној дужности, о држању и ношењу оружја, о ваздушној пловидби, о писмоносним голубовима, о сузбијању сточних зараза, о заштити индустријске својине, о ауторском праву, о сузбијању скупоће животних намирница, о накнади штете држави због дела велеиздаје и т. д.

2) Судско организационо законодавство. Књ. I: Закон о Краљевјој власти и о Врховној државној управи, Закон о уређењу редовних судова, о судијама редовних судова, о државном тужиоштву, о државном суду за заштиту државе, о адвокатима, о Државном савету и управним судовима и још 20 других мањих закона, уредаба и расписа. — Књ. II: Др. *Фрања Агашоновић*: Уредба о пословном реду за кривичне судове и државна тужиоштва, Међународни уговори и још 11 других мањих закона, уредаба и упуштава. — Књ. III: Др. *Фрања Агашоновић*: Закон о јавним бележницама, Уредба којом се одређује тарифа о наградама јавних бележника са Правилником за извршење Закона о јавним бележницама, Уредбом о суделовању јавих бележника и општинских органа код оставинских расправа, Правилницима о наградама адвоката и т. д. — Књ. IV: Судски пословник са опширним регистром.

3) Грађанско законодавство. Књ. I: Др. *Фрања Агашоновић*: Закон о судском поступку у грађанским парницама, Закон о увођењу у живот грађанског парничног поступка и Закон о конвенцијама, објашњени мотивима зак. предлога, решењима Касац. суда и другим постојећим прописима. — Књ. II: Др. *Фрања Агашоновић*: Ванпарнични поступак (у штампи).

4) Ванпарнично законодавство. Закон о земљишним књигама, Закон о унутрашњем уређењу, оснивању и исправљању земљишних књига, Закон о земљокњижним деобама, отписима и приписима, Упуство за прво оснивање земљишних књига, Правилник за вођење земљишних књига. — Закон о судским таксама са Правилником о извршењу.

5) Управно законодавство. Књ. I: *Јован В. Стефановић*: Закон о унутрашњој управи са 30 других закона, уредаба и правилника. — Књ. II: *Јован В. Стефановић*: Закон о банској управи са 46 других закона, уредаба и правилника. — Књ. III: *Јован В. Стефановић*: Закон о управном поступку, Закон о Главној контроли и још неколико мањих закона и уредаба. — Књ. IV: *Јован В. Стефановић*: Пословник за опште управне власти, Устав, Закон о укидању, измени и допуни прориса у Закону о врховној државној управи, Закон о унутрашњој управи са изменама чиновничког закона, Закон о удружењима, Закон о шумама са свима изменама и допунама, правилницима и објашњењима, Закон о народним школама са свима изменама и допунама, Закон о државњанству, Уредба о путним трошковима. — Књ. V: *Јован В. Стефановић*: Закон о општинама са најопширнијим коментарима. — Приручник (извадак) из административних закона за извршне органе јавне безбедности.

6) Управно-судска решења. Књ. I и II. Припремио *Ј. В. Стефановић*,

7) Краљевина Југославија и њена подела на бановине. Преглед опште управе по бановинама, окрузима, инспекторатима, срезовима и општинама.

8) Решења Касационог суда. У грађанско правним стварима, до сада је изашло 8 књига. У казнено правним стварима, до сада је изашло 4 књиге.

9) *М. Павићевић*: Црногорско правосуђе и правно схватање у анегдотама.

10) Јуридикчки календар „Темис“. Почео да излази 1929. год., па сваке године до 1934. која је година шеста по реду издања, а календар за 1935. налази се у штампи.

Немогући о свима издањима опширно говорити, ми ћемо се ограничити само на нека од њих.

1) Грађански парнични поступак у издању г. Др. *Фрање Агашоновића* са Уводним законом, спретно и прегледно је оштампан, прокоментарисан у више важних одредаба решењима Касационог суда, одељење Б. у Загребу и Врховног суда у Бечу, са мотивима и кратким предговором, уз комплетан регистар и упоредно излагање прописа из нашег и аустријског грађанског парничног поступка. Ово је издање добар и сигуран путоказ у тешкој материји новог судског поступка. По коментарима и наводима из судских решења види се да је на овој материји радио стручњак.

2) Готово целокупно наше управно законодавство сређено од г. *Јована В. Стафановића* такође заслужује нарочиту пажњу, јер се одликује особинама својственим стручњаку, који уз праксу, не занемарује ни теорију. Материје у вези са овим издањима, веома важне и потпуно нове, добијају свој значај кроз одличне коментаре г. *Стефановића*.

3) Решења Касационог суда. Најтежи проблем у нашем правничком свету. Ми на жалост у српском делу нашег народа, немамо комплетне збирке à la *Dalloz* или *Sirey* и ако такву збирку траже правници и она би им учинила неоцењиве услуге. Ипак не треба занемарити више мање успеле покушаје али веома значајне, *Стеве Максимовића*, г. Др. *Гојка Никошића*, г. *Лазе Урошевића*, *Србислава Ковачевића*, г. *Тихомира Ивановића*, уз многе друге и уз многа саопштења из судске праксе у разним нашим часописима.

Нећу тим, изгледа, да је предузеће *Темис* са много више система приступило овом значајном послу, кад је до сада издало 8 књига судских решења из грађанско-правне области и 4 књиге судских решења из кривично-правне области. Последња, осма књига Решења Касационог суда (Стола седморице од Б. у Загребу) у грађанско-правним стварима коју је уредио г. *Љубо Милановић* уз сарадњу г. *Владимира Железингера*, у формату мале осмине на 1350 страна са 700 решења овог највишег суда у Загребу, јесте значајан догађај и наша правна критика је врло лепо поздравила појаву ове књиге.

Решења су претежно из области грађанско-процесно-правне. У њима је садржана без мало цела материја новог грађанског парничног поступка у образложењу судова и судија који су стари аустријски поступак примењивали све до његовог ступања на снагу на целој државној територији. Како су ова решења сјајно мотивисана, истина претежно на словеначком језику, утицале много на правилну примену новог поступка, јер ће се ту наћи, у многобројним расправљеним случајевима, стручно образложење и правилна примена зак. прописа из многих компликованих правних материја, као што је она о правним лековима, у којој ће бити највише лутања, а ова материја нас адвокате највише интересује. Судови могу погрешити, али ми адвокати не смејемо грешити, бар у колико се форме тиче, јер истраживање материјалне истине по новом поступку, више је форма но суштина. Непознавање форме носи суштину.

Свестрано и пажљиво израђени регистри по зак. прописима и по предметима као и хронолошки регистар решења, омогућују читаоцима лако руковање овом великом збирком.

Наши правници из Србије добро би учинили ако би се позабавили овом збирком, која би им многе правне појмове из процесног права осветлила и објаснила а и у исто време показала, да нови поступак није ни тако компликован, ни тако недостижан, и да ће, уз упрошћавање и избацавање непотребног, својствено нама Србима, бити у доброј и правилној примени код нас.

4) Јуридикчки календар *Темис* 1929.—1934. а за 1935. год. у припреми, јесте јединствен у својој врсти, практичан и као такав користан.

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

прегледан и без великог и утрпаног материјала, ограничен само на оно што је најпотребније. Садржи шематизам адвоката, јавних бележника, казних бранитеља, судија и судског особља, професора правних факултета, управних чиновника-правника, уз преглед законодавства у протеклој години и објављивањем важнијих закона као на пр. Устава, Закона о избору народних посланика и сенатора и т. д. Предузеће обећава, да ће овај календар у 1935. год. садржати проширену материју о адвокатским тарифама, судским таксама, као и да ће садржати преглед чиновника-правника по Министарствима, уз списак правних часописа, среских и окружних судова, среских начелстава и општина и простором резервисаним за судски дневник. Овај календар чини неочењене услуге нарочито адвокатима, те је продро и у домен ћирилице.

У једном оваквом приказу, и ако довољно дугом, није се могло све рећи, пошто би требало приказати свако издање посебно, што није овде могуће. Ипак верујемо, да смо довољно истаkali значај издања предузећа Темис, која се налазе на услузи свима правницима нарочито практичарима као неопходна за разумевање новог законодавства.

Др. Видан О. Благојевић
адвокат.

БЕЛЕШКЕ

Рад на новој адвокатској тарифи.

С погледом на нови Парнични поступак који предвиђа обавезно заступање адвокатима за све послове пред окр. судовима као и за правне лекове код среских судова, а и да би се, у случају да адвокат не уговори са клијентом висину своје награде, могли судски одмерити послови које је адвокат извршио, као и да би се дала могућност судовима да једнообразно примењују адвокатске тарифе при одмеравању трошкова по споровима, — Г. Министар правде израдио је предлог адвокатске Тарифе са предлогом Правилника и послао га на оцену свима Апелационим судовима, Адвокатским коморама и Савезу адвокатских комора. По прибављеним примедбама, Г. Министар правде донеће дефинитивну адвокатску Тарифу.

У образложењу Предлога Тарифе вели се да је иста израђена у главном по новој аустриској Уредби о адвокатским трошковима од 1927. год., док је Правилник у неколико адаптиран нашим потребама. Унета је одредба на пр. да је адвокат овлашћен да уговори награду испод тарифних ставова. Ради подизања поверења у адвокате и правосудје Правилник је огласио ништавним уговоре које адво-

кат закључује са странком у којима су награде предвиђене у несразмери са послом. Даље, постоји и одредба по којој ће се на видном месту у судској згради објавити имена адвоката који се обавезују да неће уговарати веће награде од тарифних ставова. За време док важи Закон о заштити земљорадника награда адвокату може се смањити кад је клијент земљорадник и испод тарифних ставова. Ниски тарифни ставови објашњавају се тиме, што је вредност новца у земљи скочила и што се земља налази у тешком привредном положају. Снижење, вели се даље у образложењу, неће много погодити адвокате, јер као награда за то, по новом поступку, прописано је обавезно заступање адвоката пред окружним судовима. Даље је адвокату слободно да уговори награду ван тарифних ставова ако је уложио више труда од просечног и ако је по захтеву странке радио много више него што је то уобичајено. За непредвиђене ствари у Тарифи не могу се досудити нижи ставови од Тарифом предвиђених.

Ради претреса и дискусије по предлогу тарифе и правилника као и ради припреме једнообразног одговора од стране свих Комора и Савеза, претседник Савеза комора г. Др. Стеван

Адамовић, адвокат из Новог Сада сазвао је у Београду седницу за 29. септембар и позвао на исту делегате свих Комора. На овој важној седници, која је одржана тога дана у просторијама Београдске адвокатске коморе биле су представљене и то: Комора у Новом Саду преко свога претседника г. Др. *Штевана Адамовића*, претседника Савеза комора, за Адвокатску комору у Београду дошао је заменик претседника г. *Милан Драговић*, који је уједно, по телеграфском овлашћењу, заступао и Коморе у Скопљу и Подгорици, за Комору у Загребу дошао је заменик претседника г. Др. *Светозар Ивковић* и члан Управе г. Др. *Владимир Видман*, за Комору у Сарајеву дошли су чланови Управе г.г. Др. *Илија Бодовинац* и Др. *Мишо Сејман*, за Адвокатску комору у Љубљани дошао је члан управе г. Др. *Рудолф Кривиц*. Записник је водио секретар Савеза и члан управе г. Др. *Никола Николић* адвокат, секретар Коморе из Новог Сада.

Делегати појединих Комора, учесници на овој седници Пословног одбора Савеза адвокатских комора Краљевине Југославије, учинили су у главном следеће примедбе на предлоге Тарифе и Правилника:

У предлог Правилника унета је без потребе одредба да адвокат може уговорати награду и испод тарифних ставова. То у ствари адвокату и није забрањено и због тога нема никаквог разлога да се адвокатски staleж нарочито потстрекава на нелојалну конкуренцију, јер се то друкчије не може назвати, а тиме се несумњиво убија и престиж адвокатског реда. Закон о адвокатима и сви прописи дисциплинских уредаба кажњавају адвокате који раде испод Тарифе, пошто се такав рад сматра и код нас и на страни као дисциплинска кривица јер представља нелојалну конкуренцију.

Приговарало се одредби о ништавним уговорима о награди, а према одредби у предлогу Правилника која гласи: „1) Уговор о награди за личну интервенцију код судије односно код осталих државних чиновника, као не морални уговор, ништаван је; 2) Ништавни су уговори о награди у којима адвокат, користећи се лакомисленошћу, тешким положајем, слабошћу разума, неискуством или узбуђењем своје странке, уговори за себе тако

велике награде, да оне стоје у очитој несразмери са количином и каквоћом његовог рада и са заплетеношћу саме ствари.“ Таквом одредбом не диже се никако поверење у адвокате и правосуђе. Поред тога, што се оваквом одредбом признаје у напред да је могућно да адвокати и овако штогод раде, против чега се адвокати најенергичније дижу и најенергичније протествују, јер такве послове раде само они који у ствари и нису адвокати, ма да који пут на жалост носе адвокатско име. Немогућно је на пр. утврдити, без лекарске констатације, да клијенат при склапању уговора није био узбуђен. Значи да би адвокат у напред онемогућио клијенту да истиче овај приговор, требао да позове лекара да приликом закључења уговора прегледа клијента и утврди да он није узбуђен, што апсолутно није могућно, јер се тиме на првом кораку ствара неоверење између адвоката и клијента, а узајамно поверење једног у другог јесте први и најважнији основ за успешан рад адвоката.

Истицање имена појединих адвоката на видном месту у судској згради који ће радити испод тарифних ставова, јесте недозвољена и нелојална реклама. Тиме ће настати недостојна трка за клијентима, што ће худити угледу и штетити части адвокатског реда.

Што се тиче тарифних ставова, представници Адвокатских комора налазе да су они врло ниски и да угрожавају саму егзистенцију адвоката. Тарифни ставови из аустријске тарифе смањени су најмање за 50% у предлогу Тарифе, ма да су прилике у Аустрији, у којима се налазе адвокати, много теже но што су прилике код нас. Не само да ставови аустријске тарифе нису смели бити смањени, но је можда требало повећати их. А треба узети још у обзир да адвокат може по предлогу Правилника да ради испод такониских тарифних ставова, и да се ти ставови знатно смањују кад је у питању клијенат земљорадник. Како су ниски ти ставови може се видети по томе што се по Тарифи може наплатити само два динара за овакав један посао: састав и израда једноставних опомена, извештаја и других кратких саопштења, позива, потврда и сл. као и израда пуномоћија код вредности предмета до 1.000.— дин. Па

готово сама хартија и коверат стају адвоката код такве једне ствари два динара, а шта остаје за живот адвокату, нарочито ако такве послове не ради у веома великом обиму.

Савестан рад адвоката треба примерно наградити и од адвоката, који су носиоци јавног живота код нас, не треба стварати једну бедну пролетерску класу. Од тога највећу штету имаће сама држава, јер ће на тај начин бити адвокати приморани у борби за опстанак, да се служе и оним сретствима, којима се културни људи њиховог ранга иначе никад не би служили.

Израчунавање награда адвоката по предлогу Тарифе тако је компликовано да би зато требали да најме нарочите рачунске људе, а такође и судовима ће бити врло тешко да се у овом израчунавању снају. Судови сигурно имају друга посла а не да губе своје драгоцене време на сабирање ставова из Тарифе који износе према горе наведеном чак незнатну суму од два динара.

Пошто је све ово било предмет опсежне дискусије, Пословни одбор донео је закључак;

1) Да свака Комора хитно изрази елаборат у коме ће изнети све своје примедбе на поменуте предлоге и свој евентуални контрапредлог, који се има послати свима другим Коморама најдаље до 10. октобра 1934. год.

2) Свака Комора има да пошаље најдаље до 16. октобра 1934. год. Адвокатској комори у Загребу свој елаборат са контрапредлогом и са примедбама на елаборате осталих комора.

3) У Загребу се има састати Редакциони одбор између 20. и 22. октобра 1934. год. да том приликом изврши дефинитивну редакцију за предлог извештаја који ће Савез адвокатских комора доставити Министарству. У овај Редакциони одбор шаљу Коморе по једног делегата али ће радити и са онолико чланова колико их дође.

4) Када Редакциони одбор заврши свој рад, а најдаље између 26. и 27. октобра, састаће се управа Савеза опет у Београду, те ће нацрт састављен у Загребу за одговор Министарству правде узети у претрес и саставити његов дефинитивни текст. Исти ће умножити и доставити свима сенаторима и посланицима-адвокатима, ко-

је ће уједно позвати на конференцију и са њима утврдити даљи рад по овој ствари.

На овај начин адвокати ће учинити све да заштите свој ред од горњег предлога Тарифе и Правилника, уверени, да ће их у томе помоћи и сва поштена јавност и сви сенатори и народни посланици-адвокати као и да ће се наћи у Министарству правде потребно разумевање за ову велику борбу адвоката за опстанак.

В. Б.

Уредба о установљењу средских и окружних судова на једном делу Апелационог суда у Скопљу и Великог суда у Подгорици.

На основу става 1. § 21. Фин. зак. за 1934-35. год. Г. Министар правде прописао је горњу Уредбу на дан 4. октобра 1934. год. под бр. 92520 и иста је објављена у Службеним новинама. На овај начин довршено је велико дело изједначења организације судова у нашој земљи, тако да ће се моћи нови закони, који предвиђају средске и окружне судове, примењивати на целокупној државној територији. На тај начин спровешће се принцип да једна држава мора имати једну организацију судова који примењују једне законе, те је тако истакнут довољно и велики политички значај доношења ове Уредбе, коју сви правници морају поздравити а у првом реду адвокати који су од увек стајали на принципу: једна држава, једни закони, једно судство.

Средски судови установљени су у следећим местима а за управне срезове и то:

I За управне срезове битољски и мориховски са седиштем у *Бишољу*; за управни срез преспански са седиштем у *Ресну*.

II За управне срезове велешки и овчеполски са седиштем у *Велесу*; за управне срезове каваларски и неготински са седиштем у *Кавадару*.

III За управне срезове митровички и дренички са седиштем у *Косовској Мишровци*; за управни срез вучитрнски са седиштем у *Вучиштрну*.

IV За управни срез жеглиговски са седиштем у *Куманову*; за управни срез кратовски са седиштем у *Крашову*; за управни срез кривопаланачки са седиштем у *Кривој Паланци*; за

управни срез прешевски са седиштем у *Прешеву*.

V За управне срезове дежевски и штавички са седиштем у *Новом Пазару*; за управни срез сјенички са седиштем у *Сјеници*.

VI За управни срез охридски са седиштем у *Охриду*; за управни срез струшки са седиштем у *Струзи*; за управни срез горњодебарски са седиштем у *Дебру*.

VII За управне срезове пећски и источки са седиштем у *Пећи*; за управни срез ђаковички са седиштем у *Ђаковици*.

VIII За управне срезове горски, подгорски и шарпланински са седиштем у *Призрену*; за управни срез подримски са седиштем у *Ораховцу*.

IX За управни срез прилепски са седиштем у *Прилепу*; за управне срезове кичевски и поречки са седиштем у *Кичеву*; за управни срез крушевски са седиштем у *Крушеву*.

X За управне срезове грачанички и лабски са седиштем у *Приштини*; за управни срез неродимски са седиштем у *Урошевцу*; за управни срез гњилански са седиштем у *Гњилану*.

XI За управне срезове скопски и качанички са седиштем у *Скопљу*.

XII За управне срезове струмички и малешки са седиштем у *Струмици*; за управни срез радовишки са седиштем у *Радовишцу*; за управни срез ђевђелијски са седиштем у *Ђевђелији*; за управни срез дојрански са седиштем у *Валандову*.

XIII За управни срез доњополошки са седиштем у *Тешову*; за управне срезове горњополошки и галички са седиштем у *Госпивару*.

XIV За управни срез штипски са седиштем у *Штипу*; за управне срезове кочански и царевоселски са седиштем у *Кочану*.

XV За управни срез плеваљски са седиштем у *Плевљама*; за управни срез милешевски са седиштем у *Пријепољу*; за управни срез нововарошки са седиштем у *Новој Вароши*; за управни срез прибојски са седиштем у *Прибоју*.

XVI За управни срез берански са седиштем у *Беранама*; за управни срез белопољски са седиштем у *Белом Пољу*; за управни срез андријевачки са седиштем у *Андријевици*.

XVII За управни срез никшићски са седиштем у *Никшићу*; за управни

срез шавнички са седиштем у *Шавнику*.

XVIII За управни срез подгорички са седиштем у *Подгорици*; за управни срез колашински са седиштем у *Колашину*; за управни срез даниловградски са седиштем у *Даниловграду*.

XIX За управни срез цетињски са седиштем у *Цетињу*; за управни срез барски са седиштем у *Бару*.

Окружни судови установљени су на следећим подручјима:

1) Окружни суд са седиштем у *Бишољу* за подручје среских судова у *Бишољу* и *Ресну*;

2) Окружни суд са седиштем у *Велесу* за подручје среских судова у *Велесу* и *Кавадару*;

3) Окружни суд са седиштем у *Косовској Мишровици* за подручје среских судова у *Косовској Мишровици* и *Вуџици*;

4) Окружни суд са седиштем у *Куманову* за подручје среских судова у *Куманову*, *Крашову*, *Кривој Паланци* и *Прешеву*;

5) Окружни суд са седиштем у *Новом Пазару* за подручје среских судова у *Новом Пазару* и *Сјеници*;

6) Окружни суд са седиштем у *Охриду*, за подручје среских судова у *Охриду*, *Струзи* и *Дебру*;

7) Окружни суд са седиштем у *Пећи* за подручје среских судова у *Пећи* и *Ђаковици*;

8) Окружни суд са седиштем у *Призрену* за подручје среских судова у *Призрену* и *Ораховцу*;

9) Окружни суд са седиштем у *Прилепу* за подручје среских судова у *Прилепу*, *Кичеву* и *Крушеву*;

10) Окружни суд са седиштем у *Приштини* за подручје среских судова у *Приштини*, *Урошевцу* и *Гњилану*;

11) Окружни суд са седиштем у *Скопљу* за подручје среског суда у *Скопљу*;

12) Окружни суд са седиштем у *Струмици* за подручје среских судова у *Струмици*, *Радовишцу*, *Ђевђелији* и *Валандову*;

13) Окружни суд са седиштем у *Тешову* за подручје среских судова у *Тешову* и *Госпивару*;

14) Окружни суд са седиштем у

Штиту за подручје среских судова у *Штиту* и *Кочану*;

15) Окружни суд са седиштем у *Пријепољу* за подручје среских судова у *Плевљима*, *Пријепољу*, *Новој Вароши* и *Прибоју*;

16) Окружни суд са седиштем у *Беранима* за подручје среских судова у *Беранима*, *Белом Пољу* и *Андријевици*;

17) Окружни суд са седиштем у *Подгорици* за подручје среских судова у *Подгорици*, *Колашину* и *Даниловграду*;

19) Окружни суд са седиштем у *Цетињу* за подручје среских судова у *Цетињу* и *Бару*;

Предвиђено је да ће сви срески и окружни судови отпочети свој рад на дан 1. новембра 1934. год., кога дана на горе наведеним подручјима престају функционисати првостепени судови, који се, у колико нису укинута, претварају у окружне.

Судови ће носити назив према месту — седишту.

Предвиђен је даље детаљан поступак који се односи на образовање нових среских судова, предају несвршених предмета, организација рачуноводстава, маса и депозита, зашта ће се издати и посебна упуста. Нарочито су важне одредбе које се односе на организацију и пренос интабулационих протокола из првостепених у новоодређене среске судове. Досадашње судске архиве чуваће се код среског или окружног суда који је ступио на место досадашњег првостепеног суда. Старешине среских судова и председници окружних судова издаће потребне наредбе и утврдиће распоред рада по судским одељењима. Предвиђено је такође детаљно вођење судских књига — записника и усплавање судског особља.

В. Б.

Извештај Одбора Адвокатске коморе у Загребу о раду у 1934. год.

Загребачка адвокатска комора спремила је извештај о своме раду у 1934. год. за редовну годишњу скупштину, која ће се, као и наша, одржати 28. октобра 1934. год. Извештај је објављен у *Одвјетнику* бр. 7.—8. од 4. октобра 1934. год. и у њему се огледа сва тежина положаја у коме се адвокати у Југославији налазе. На-

рочито је наглашено, да су нови закони о ослобођењу дужника од обавеза, нарочито они који се на дужнике земљораднике односе, тешко погодили адвокатски ред, који у томе подноси велику штету. Криза за адвокате није ни мало попустила. Напротив, у колико су приходи опадали, у толико су порези расли, што је у општој кризи нарочито тешко погодило адвокате.

Извештај се жали на финансиске-пореске власти, код којих није Комора наилазила на довољно разумевање односно тешкоћа у којима се цео адвокатски ред налази. „У опће је најтеже, каже извештај, продријети с којим ма како оправданим захтевом код финансијалних власти. Тако су н. пр. пореске управе прописивале рентовни порез на укњижене тражбине одвјетника с наслова одвјетничке заслужбине, према је тај исти приход опорезован већ течевином. Узалуд су била доказивања Коморе код Финансијске дирекције да се ово двоструко опорезовање противи закону. Наша претставка самоме Министру финансија о томе предмету није још ријешена. Једнако искуство с финансијалним властима да оне на име више но екстензивно тумаче и проводе законе у корист фиска видимо и код такса. Дакако да ово повисивање такса дјелује неповољно и на квантитет судских и осталих правних послова, дослиједно томе и на одвјетничку зараду“. Ни искуство наше Коморе са пореско-финансиским властима није ништа боље, те бар то може служити за утеху нашим колегама из Загреба, да нису сами. Цело ово питање требало би поново Савез комора да узме у своје руке и да најенергичније тражи да се државни фиск штити само и једино путем правилне примене закона, пошто закони постоје баш с тога да се власти по њима управљају.

Извештај затим говори о питању тарифе, која има изгледа да ће се врло рђаво по адвокатски ред решити. Бави се такође и бранитељством као професијом, надриписарством и радом јавних бележника као адвоката, затим заступањем сиромашних и разним мишљењима и интервенцијама код власти, које су махом остале без успеха.

У рачунском делу, закључни рачун од 30. јуна 1934. год. бележи

као промет благајне од 1. јула 1933. год. до 30. јуна 1934. год. суму од 366.964,68 дин. у приходима и расходима. На крају пете године на дан 30. јуна 1934. год. актива Адвокатске коморе била је 451.129.— дин. Добротворни фонд пак представља готовину од 610.061,20 дин. У предлогу буџета за 1935. год. предвиђени су расходи у износу од 336.000.— дин. за чије покриће предвиђено је плаћање по 40.— дин. месечно на име чланских улога од стране 700 чланова Загребачке адвокатске коморе, што износи равнo 336.000.— дин.

Истoга дана т. ј. 28. октобра 1934. год. одржаће и своју редовну скупштину Пензиони фонд Адвокатске коморе у Загребу, који је у истом Одвјетнику објавио веома опсежан свој извештај са стањем благајне, из кога се види, да чиста имовина Загребачког адвокатског пензионог фонда износи 7.773.064,22 дин. Сем тога, предложене су знатне измене постојећег правилника у корист фонда а ради бољег обезбеђења адвоката.

В. Б.

Оставка г. Албера Сароа.

Министар унутрашњих послова у Кабинету г. *Гасциона Думерга* г. *Албер Саро*, као што је познато, после жалосног догађаја у Марсељу који је коштао живота *Њ. В. Краља Александра I* и Министра иностраних послова Француске Републике г. *Луја Баршу*, поднео је оставку на свој положај председнику француске владе. Према француским листовима, текст оставке гласи.

„Драги мој претседниче, Шеф, зато што је шеф, остаје одговоран, чак кад је са својим потчињенима, учинио сву своју дужност предострожности противу фаталности које јавно узбуђење не признаје. Ја сам извршио своју дужност. Моја савест може бити детакнута, независно од ставања у питање моје одговорности. Ја је сам погаћам, предајући Вам моју оставку. Ова санкција, коју би Ваша увиђавност бесумње одбила да прими, везује се логично са санкцијама које сам ја изрекао. Она јој употпуњава смисао и целину и превасилази оптужбе мојих потчињених. Она је за мене најстрожија, јер ме удаљује од шефа као што сте Ви. Она ме ипак не раздваја

од заједнице мисли и нада у Ваше дело. Готово десет месеци, уз Вас, подржан Вашим поверењем, лојално сам сарађивао одржавањем јавног поретка на делу мира и оздрављења које чини част Вашем имену. Свом својом вером, у пркос партизанским страстима, чиј напад незна за милост, ја му остајем, као што Вама остајем, веран, повучен из првог реда, куда можда жалостан али поносан, молим Вас да пођем. Молим Вас драги мој претседниче, да верујете у моју дубоку и пуно поштовања оданост. *Албер Саро*“.

Г. *Саро*, наш колега, јер је адвокат по професији, као истакнут првак радикал-социјалистичке странке, уважен у Парламенту и ван Парламента, будући једно кратко време претседник владе у Француској, примио је позив г. *Думерга* да у његовом овогодишњем фебруарском Кабинету заузме положај, пун одговорности, Министра унутрашњих послова. Његово горе наведено писмо, веома карактеристично и значајно, оцртава дубоко осећај одговорности његове, уз све достојанство које прати само државнике ранга г. *Сароа*.

Противници демократије називају демократске режиме неодговорним. Кажу, да у овим режимима може свако у политичком погледу да чини шта хоће а да зато никоме не одговара. Горње писмо г. *Сароа* је сјајан деманти овог тврђења. Колико би они, који не гаје демократију, требали да се угледају на овај пример осећаја одговорности, који се може појавити само у демократији где је јавно мњење, као потпуно слободно, нарочито осетљиво на питање одговорности највиших шефова и ту не трпи компромисе. О политичком човеку који не води рачуна о овој осетљивости јавног мњења, ни јавно мњење, ни демократија, не воде рачуна, а политичар, који не мисли да се ослони на јавно мњење, није политичар, нити може имати изгледа на ма какав успех у политици.

После овако достојанственог повлачења, г. *Саро* је остао неповређен у очима јавног мњења и чекаће наравно свој моменат да поново послужи као политичар и као правник, својој Француској, која, и ако има много великих људи, ипак је се тешко растала од сарадње г. *Сароа*. В. Б.

САДРЖАЈ ПРАВНИХ ЧАСОПИСА

Б р а н и ч ће доносити садржаје свих правних часописа код нас. Архив за правне и друштвене науке, орган Београдског правног факултета. Уредник *Др. Михаило Илић*, проф. Универзитета.

Садржај бр. 3. књ. XXIX. (XLVI), за септембар 1934. год.

Чланци: Др. Ђорђе Тасић. Интересна јуриспруденција; Др. Станко Франк: Изграђивање науке о нормативним обиљежјима бића кривичног дјела; Ђура Суботић: Заштита поседа (државине) по новом грађ. парн. поступку; Др. Милан Бартош: За црквени или грађански брак. — Међународно-правна хроника: Др. Илија А. Пржић: Спор око суверености над Источним Гренландом. — Судска хроника: Др. Драгољуб Аранђеловић: Две интересанте одлуке бечког Врховног суда; Милан Ж. Живадиновић: Законска претпоставка из чл. 2. § 385. Срп. грађ. пост. сматра се за истиниту само док се противно не докаже; Братислав М. Белошевић: Да ли је залагање на послугу примљене ствари присвајање у смислу § 318. крив. законика; Андрија Р. Лакић: Касациони суд сматра да на одлуку првостепеног суда, донету по чл. 41. Закона о судијама редовних судова, окривљеник има право жалбе. — Књижевни преглед: Др. Теодор Тарановски: Неки нови прилози са историју словенских права. — XXIX. Литванско-руско право и историјат Литванског Статута. — Оцене и приказа: Др. Стеван Ђирковић: А. Р. Papanastasiou, *Vers l'union balkanique*. — *Les Conférences balkaniques*; Stevan Petrovitch, *L'union et la Conférence balkanique*. — Конгрес правника: Др. Илија Пржић: Шести Конгрес југословенских правника у Загребу. — Некролог: Др. Драгољуб Аранђеловић: Др. Душан М. Суботић. — Белешке. — Преглед часописа, — Нове књиге.

Уредништво и администрација налазе се у Топличином Венпу бр. 21. Годишња претплата износи 120.— дин.

Одвјетник, орган Адвокатске коморе у Загребу. Уредник *Др. Иво Полишео*, адвокат из Загреба.

Садржај бр. 7.—8. од 4. листопада (октобра) 1934. год. Год. VIII.

Позив на Скупштину Ад. коморе од 28. X. 1934.; Извјешће Одбора А. К. за Скупштину; Имовинско стање А. К. Рачун примитака и издатака; Рачуни добротворнога фонда; Предлог прорачуна А. К.; Тајничко извјешће Мировинскога фонда; Имовинско стање Мировинскога фонда А. К.; Рачун прихода и расхода; Благајничко извјешће М. Ф. Предлог прорачуна; Осигуратељно техничка биланца М. Ф. од Др. Влад. Вранића; Нацрт промјене Правилника М. Ф.; Опет о Правилнику М. Ф. од Др. Маријана Ебрића; Др. Виктор Александер од Др. Луја Цимпермана; Погрјешна пракса организације за заштиту вјеровника од Др. Шиме Кулишића; Плаћање прима по одвјетнику од Валентина Томића. — Разне рјешитбе и расписи. — Вјести Адвокатске коморе у Загребу. — Разно.

Одвјетник излази једанпут мјесечно осим у феријалним мјесецима. Чланови Адв. Коморе у Загребу добијају га бесплатно. За остале претплатнике претплата износи 80.— односно 90.— дин. годишње.

П р а в о с у ђ е, часопис за судску праксу.

Уредник: *Стојан Јовановић*. Власници: *Др. Иво Машјевић*, апелациони судија у Сарајеву и *Др. Фердо Чулиновић*, претседник Округног суда у Белој Цркви и Уређивачки одбор. Издавач *Живко Маџаревић* штампар,

Садржај бр. 9. год. III, од септембра 1934. год. — *Посвећено Аншону Ранди*.

Из иностраног правног света: Др. Фердо Чулиновић: Антонин Ранда (1834.—1934.). — Судови и судије: Стојан Јовановић: Први скуп судија Краљевине Југославије; Др. Адам Лазаревић: Положај и улога судије у савременој држави. — Грађанско право: Др. Иван Бизјак: О сиромашки правци; Витомир Петровић: § 620. Зак. о пост. у грађ. парницама; Шварц: Др. Људевит: Да ли одговара за погонске обавезе секретар, који води

цијело подузеће?; Михајло Виноградов: Надлежност за испитивање уверење по уредби о заштити земљорадника; Јован Ђурчија: Утицај француског грађан. законика на србијански грађан. законик. — Кривично право: Стеван Бранковић: Границе кажњиве увреде и клевете; Комненовић Милић: Побачај се мора строго казнити; Светислав Ј. Поповић: О превари у виду заната; Драг. Ж. Милосављевић: О компетенцији окружног суда за доношење решења о обустави кривичног поступања по § 168-II к. п.; Филип Ћосић: Докле има места одустанку од предлога за гоњење код кривичних дела код којих се поступак покреће и води по предлогу оштећеног лица а у случају одлагања претреса. — Конгреси и посете: Стојан Јовановић: Шеста скупштина конгреса правника Краљевине Југославије; Стојан Јовановић: Посета бугарских правника Југославији. — Читуља: † Др. Душан Суботић. — Збирка расписа.

Уредништво и администрација налазе се у Мачванској ул. бр. 4. Годишња претплата износи 120.— дин.

Полиција, часопис за управно-полицијску и судску праксу.

Власник и издавач *Васа Лазаревић*, начелник Министарства унутрашњих послова у пензији.

Садржај бр. 17.—18. за септембар 1934. год. Год. XXI.

† Др. Душан М. Суботић, председник Касац. суда (са сликом) од Уредништва; Тајна писма-кореспонденција невидљивим симпатичним мастилом од Сергије Н. Трегубова; Одлуке општинских одбора — свршетак — од Јована Стефановића; Кривична дела противу сигурности јавног саобраћаја за људе, имовину и вести од Драг. М. Лазића; Казна затвора и реформа закона о иступима од Др. Милорада М. Влашкалина; Улога полиције по новом кривичном поступку — свршетак — од Секуле Н. Кепојевића; О правним лековима у кривичним делима — два примера повреде материјалног закона из тач. II. § 337. к. с. п. од Братислава М. Ђелошавића; Служба велосипедиста у жандармерији од Тел. К. Јанковића; Наше жандармеријске станице — писмо из Босне — од Александра Петровића; Утицај дувана на злочин од Них. Т. Банковића; Прва полицијска радио-телеграфска станица у Централно полицијској школи (са сликама) од Иве М. Талчевића; О оверавању рукописа или потписа (легализација) по закону о судском ванпарничном поступку за Краљевину Југославију од 24. јула 1934. год. од Божидара Д. Маринковића; Још о постављању општинских капетана од Ј. Р. Пражића — Судска пракса од Јована Д. Смиљанића и Јовице Б. Мијушковића. — Поуке и обавештења. — Регистар важних одлука Касационог суда, саопштио Тих. М. Ивановић. — Одлуке Опште седнице Главне контроле. — Расписи Мин. унутр. посл. — Расписи Мин. правде. — Важније одлуке и обавештења Генералне дирекције пореза. — Кретање чиновника у ресору Мин. унутр. послова. — Конгрес југословенских правника. — Белешке и вести. — Листак — Акмет Зумбер — од М. К. Н. Расинског. — Анегдоте о Црногорцима од Мићуна М. Павићевића. — Књижевност. — Исправка.

Уредништво се налази у Карађорђевој ул. 59. Претплата износи 120.— и 100.— дин.

Компас осигурања, часопис о осигурању. — Власник и главни уредник *Др. Младен А. Хорвац*, адв.

Садржај бр. 7. за октобар 1934. год.

Др. Јулије Моган: Унификација осигуратељног права; Ђура Јеремић: Неколико напомена о приватном болесничком осигурању; М. А. Гавриловић: Сретства за успех агената; Др Младен А. Хорват: Судска решења. — Хронолошки преглед службеника СУЗОР-а. — Хроника и др.

Издаје једанпут месечно. Претплата му је цена 40.— дин. годишње. Уредништво се налази у Београду — Пашићева ул. бр. 25.

ПРЕГЛЕД ЗАКОНОДАВСТВА

Објављеног у *Службеним новинама* од 16. септембра до 19. октобра 1934. г.

515. Уредба о установљењу Окружног суда у Прокупљу. — *Сл. н. Бр.* 218. — LVI, од 21. септембра 1934. год. стр. 879.—880.

516. Уредба о регулисању откупне цене шећерне репе на бази садржине шећера у њој. — *Сл. н. Бр.* 218.—LVI, од 21. септембра 1934. год. стр. 880.—881.

517. Допунска уредба о рангу стручних школа према средњој школи и факултетима. — *Сл. н. Бр.* 218.—LVI, од 21. септембра 1934. год. стр. 881

518. Правила за одржавање течаја за дејје неговатељице Дома материнског удружења у Београду. — *Сл. н. Бр.* 218.—LVI, од 21. септембра 1934. год. стр. 881.—883.

519. Правилник о начину вршења регистровања картела и руковању збирком исправа. — *Сл. н. Бр.* 218.—LVI, од 21. септембра 1934. год. стр. 883.—884.

520. Правилник о руковању и употреби средстава фонда за контролу картелних уговора. — *Сл. н. Бр.* 218.—LVI, од 21. септембра 1934. год. стр. 884.

521. Упутства о примени уредбе о картелима. — *Сл. н. Бр.* 218.—LVI, од 21. септембра 1934. год. стр. 884.—885.

522. Упутство за примену уговора закљученог између Краљевине Југославије и Чехословачких етатних аеролинија из Прага, који је одобрио председник Министарског савета 3. јула 1930. године под Бр. 2206. — *Сл. н. Бр.* 218.—LVI, од 21. септембра 1934. год. стр. 885.

523. Катастарска општина села Плесо — Решење *Сл. н. Бр.* 218.—LVI, од 21. септембра 1934. год. стр. 886.

524. Измена у Правилнику за великопродају и малопродају соли. — *Сл. н. Бр.* 218.—LVI, од 21. септембра 1934. год. стр. 886.

525. Распис бр. 66. — *Сл. н. Бр.* 218.—LVI, од 21. септембра 1934. год. стр. 886.

526. Распис бр. 70. — *Сл. н. Бр.* 218.—LVI, од 21. септембра 1934. год. стр. 886.

527. Технички одељак у Суботици. — *Сл. н. Бр.* 218.—LVI, од 21. септембра 1934. год. стр. 886.

528. Уредба о спајању општина у Вардарској бановини. — *Сл. н. Бр.* 229.—LVII, од 4. октобра 1934. стр. 887.—889.

529. Уредба о укидању предстојништва градске полиције у Пироту. — *Сл. н. Бр.* 229.—LVII, од 4. октобра 1934. год. стр. 889.

530. Уредба о премештању седишта Општине покојске. — *Сл. н. Бр.* 229. — LVII, од 4. октобра 1934. год. стр. 889.

531. Уредба о установљењу Среског шеријатског суда у Добоју. — *Сл. н. Бр.* 229.—LVII, од 4. октобра 1934. год. стр. 889.

532. Уредба о допуни Уредбе о судском пословнику за судове првог и другог степена од 25. октобра 1932. године Бр. 79410. — *Сл. н. Бр.* 229.—LVII, од 4. октобра 1934. год. стр. 889.—890.

533. Уредба о монополским таксама. — *Сл. н. Бр.* 229.—LVII, од 4. октобра 1934. год. стр. 890.

534. Правилник о болничким таксама за лечење у државним и баповинским болницама и болничким амбулантама. — *Сл. н. бр.* 229.—LVII, од 4. октобра 1934. год. стр. 890.—892.

535. Пренос послова по закону о радњама у Скопљу и Битољу — Решење Мин. унутр. послова. — *Сл. н. Бр.* 229.—LVII, од 4. октобра 1934. год. стр. 893.

536. Измена Статута Средишњег уреда за осигурање радника. — *Сл. н. Бр.* 229.—LVII, од 4. октобра 1934. год. стр. 893.

537. Наређење Министра војске и морнарице. — *Сл. н. Бр.* 229.—LVII, од 4. октобра 1934. год. стр. 893.

- WWW.UNILIB.RS
- УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА
- 538.** Распис Бр. 79. — *Сл. н. Бр.* 229.—LVII, од 4. октобра 1934. год. стр. 893.
- 539.** Распис Бр. 75. — *Сл. н. Бр.* 229.—LVII, од 4. октобра 1934. год. стр. 893.
- 540.** Распис Бр. 77. — *Сл. н. Бр.* 229.—LVII, од 4. октобра 1934. год. стр. 894.
- 541.** Распис Бр. 78. — *Сл. н. Бр.* 229.—LVII, од 4. октобра 1934. год. стр. 894.
- 542.** Печати овлашћених геометара — *Сл. н. Бр.* 229.—LVII, од 4. октобра 1934. год. стр. 894.
- 543.** Измена у Правилнику о споредним припадностима особља државних саобраћајних установа. — *Сл. н. Бр.* 229.—LVII, од 4. октобра 1934. год. стр. 894.
- 544.** Телефонски саобраћај. — *Сл. н. Бр.* 229.—LVII, од 4. октобра 1934. год. стр. 894.
- 545.** Уредба о установљењу средњих и окружних судова на једном делу подручја Апелационог суда у Скопљу и Великог суда у Подгорици. — *Сл. н. Бр.* 230.—LVIII, од 5. октобра 1934. год. стр. 895.—898.
- 546.** Упуства за састав Буџета градских општина за буџетску 1935/36. год. *Сл. н. Бр.* 231.—LIX, од 6. октобра 1934. год. стр. 899.—906.
- 547.** Преглед државних расхода и прихода за месец август и за период април—август 1934. год. по буџету за 1934/35. год., као и за целу рачунску 1933/34. годину. — *Сл. н. Бр.* 232.—LX, од 8. октобра 1934. год. стр. 908.—920.
- 548.** Распис бр. 74. — *Сл. н. Бр.* 232.—LX, од 8. октобра 1934. год. стр. 921.
- 549.** Постављање браника на путним прелазима. — *Сл. н. Бр.* 232.—LX, од 8. октобра 1934. стр. 921.
- 550.** Телефонски саобраћај. — *Сл. н. Бр.* 232.—LX, од 8. октобра 1934. год. стр. 921.—922.
- 551.** Правилник за извршење јавних радова. — *Сл. н. Бр.* 240. — LXI. од 17. октобра 1934. год. стр. 923—927.
- 552.** Правилник о вршењу прегледа новчаних завода, који су тражили одлагање плаћања, санацију или ванстечајну ликвидацију. — *Сл. н. Бр.* 240. — LXI. од 17. октобра 1934. год. стр. 927.
- 553.** Правилник о књигама грађевинско-правних обавеза. — *Сл. н. Бр.* 240. — LXI. од 17. октобра 1934. год. стр. 928.
- 554.** Измене у решењу Бр. 7123 од 10. новембра 1931. год. — *Сл. н. Бр.* 240. — LXI. од 17. октобра 1934. год. стр. 928.
- 555.** Измене и допуне у Правилнику о наплати црквених такса за званичне радње јерархијских и самоуправних власти, тела и органа Српске православне цркве. — *Сл. н. Бр.* 240. — LXI. од 17. октобра 1934. год. стр. 928.
- 556.** Распис Бр. 84. Стручно испитивање робе при увозном царинењу. — *Сл. н. Бр.* 240. — LXI. од 17. октобра 1934. год. стр. 929.
- 557.** Распис Бр. 83. Поступак за превоз робе преко наших поморских лука у комбинованом саобраћају железницом и паробродима. — *Сл. н. Бр.* 240. — LXI. од 17. октобра 1934. год. стр. 928.
- 558.** Распис Бр. 75. Објашњење које пресе спадају у бр. 659 Увозне тарифе Предлога закона о општој царинској тарифи. — *Сл. н. Бр.* 240. — LXI. од 17. октобра 1935. год. стр. 390.
- 559.** Распис бр. 82. Наплата државне трошарине на аутомобилске сијалице. — *Сл. н. Бр.* 240. — LXI. од 17. октобра 1934. год. стр. 930.
- 560.** Списак машина израђених у земљи. — *Сл. н. Бр.* 240. — LXI. од 17. октобра 1934. год. стр. 930.
- 561.** Уредба о подизању и уређењу угоститељских радња. — *Сл. н. Бр.* 241. — LXII. од 19. октобра 1934. год. стр. 932.
- 562.** Уредба о доказу спреме за обављање угоститељских радња. — *Сл. н. Бр.* 241. — LXII. од 19. октобра 1934. год. стр. 936.
- 563.** Допуна Уредбе којом се одређују градови (вароши) и варо-

шице (трговишта) М. Г. Бр. 1271/32. — *Сл. н. Бр.* 241. — LXII. од 19. октобра 1934. год. стр. 939.

564. Распоред звања извршних чиновника и управних чиновника судских затвора на подручју апелационих судова у Љубљани и Сплиту. — *Сл. н. Бр.* 241. — LXII. од 19. октобра 1934. год. стр. 929.

565. Измена чл. 9. Правила о прегледу и жигосању, облику, саставу и обележавању боца и судова за точење алкохолних пића и млека. — *Сл. н. Бр.* 241. — LXII. од 19. октобра 1934. год. стр. 940.

566. Измене тач. А. чл. 2. Правила о прегледу и жигосању, облику, саставу и обележавању боца и судова за алкохолна пића и млека. — *Сл. н. Бр.* 241. — LXII. од 19. октобра 1934. год. стр. 940.

567. Измена Правила о облику, саставу и обележавању мерила и справа за мерење течности и о границама њихове тачности. — *Сл. н. Бр.* 241. — LXII. од 19. октобра 1934. год. стр. 940.

568. Пољопривредне огледне и контролне станице у Љубљани, Сплиту и Осеку. — *Сл. н. Бр.* 241. — LXII. од 19. октобра 1934. год. стр. 940.

569. Територијална надлежност пољопривредних огледних и контролних станица. *Сл. н. Бр.* 241. — LXII. од 19. октобра 1934. год. стр. 941.

570. Контрола увоза садница воћака, као и шумског и украсног дрвећа и шибља. — *Сл. н. Бр.* 241. — LXII. од 19. октобра 1834. год. стр. 941.

571. Прилог Уредбе о установљењу средних и окружних судова на једном делу подручја Апелационог суда у Скопљу и Великог суда у Подгорици од 4. X. 1934. год. — *Сл. н. Бр.* 241. — LXII. од 19. октобра 1934. год. стр. 942.

572. Измена чл. 19. Упустава о примени Закона о шумама за Шумске управе, Бр. 30541. од 28. октобра 1930. год. — *Сл. н. Бр.* 241. — LXII. од 19. октобра 1934. год. стр. 942.

573. Продаја тринитротолуола-тротила. — *Сл. н. Бр.* 241. — LXII. од 19. октобра 1934. год. стр. 942.

574. Решење Опште седнице Државног Савета од 11. јула 1934. год. Бр. 16261—34. — *Сл. н. Бр.* 241. — LXII. од 19. октобра 1934. год. стр. 943.

575. Рагификација Међународне санитарне конвенције, са протоколом и прилозима од стране Слободног града Данцига. — *Сл. н. Бр.* 241. — LXII. — од 19. октобра 1934. год. стр. 946.

576. Телефонски саобраћај и Нове међународне релације. *Сл. н. Бр.* 241. — LXII. од 19. октобра 1934. год. стр. 946.

НОВЕ КЊИГЕ

Брачни правилник Српске православне цркве са поступком за судове у Српској православној цркви. Издање Издавачког и књижевског предузећа Геца Кон А. Д. Београд, 1934.

Др. Јозо Шшефиновић: Мало о праву трговачког рачуноводства (поводом питања реформе неких његових одредаба). Праг, 1934. Оштампано из Рандине Споменнице. стр. 41.

Из Споменнице Мауровићу о његовој шесетогодишњици (уредник *Др. Јован Шшефиновић*) књ. II. оштампани су засебно следећи радови:

На српско-хрватском језику: *Др. Душан Суботић:* Идеологија кривичног права. стр. 21. — *Др. Ђорђе Тасић:* О динамизирању приватног права (две дефиниције динамичког права). стр. 6. — *Реља З. Поповић:* *Sevius suis punitis e mptus.* стр. 17. — *Др. Лавослав Хенигсберг:* Начело хуманитета у кривичном поступку. стр. 4. — *Др. Јован Стефановић:* Поремећај надлежности у корист извршне власти услед стања нужде. стр. 44. — *Др. Стеван Сагадин:* Уговори и набавке према Закону о Државном ра-

уководству, стр. 24. — *Целзије Кавалиери*: Право нужног пролаза, стр. 58. — *Др. Михаило Коншаншиновић*: „*Emptio perfecta*“ у Српском грађанском законнику (прилог историји извора Српског грађанског законика и методи тумачења), стр. 13. — *Др. Франо Миљобар*: Је ли демократија на умору, стр. 12. — *Др. Франо Жилић*: Да ли има код отмице (§§ 246. и 293. к. з.) и кривичних дјела против јавног морала (§§ 276., 277. и 278. к. з.) након правноснажности пресуде склопљени брак утјецаја на пресуду, стр. 4. — *Др. Фердо Чулиновић*: Статут града Сења, стр. 80. — *Др. Јосип Весел*: О валоризацији у кривичном праву, стр. 27. — *Др. Мирослав Шаншек*: Процесуална страна реалног стицаја кривичних дјела, стр. 21.

На словеначком језику: *Dr. Gregor Krek*: Lastnina na divjačini, str. 68. — *Dr. Metod Dolenc*: Nacionalnosocijalistično kazensko pravo v Nemčiji in vprašanje revizije jugoslovanskega kazenskoga zakonika, str. 17. — *Dr. Rade Kušej*: Ob reformi in izenačenju bračnega prava, str. 13. — *Aleksandar Maklecov*: Preosnova kazenskoga prava na Poljskem, Str. 19.

На француском језику: *Georges Ripert*: La commercialisation du droit civil français, Str. 22. — *J. Percerou*: Une nouvelle application du Contrat de commision vente, Les Entreprises de distribution de films cinématographiques, str. 7.

На италијанском језику: *Lorenzo Mossa*: Il regresso in Diritto Cambiario uniforme, str. 28.

На немачком језику: *Dr. Robert Barsch*: Die Bedeutung des alten Österreich für die europäische Rechtsentwicklung, str. 13. — *Dr. Stanislav Dnistrjanskyj*: Zur Reform des modernen Privatrechts, str. 21. — *Robert Mayr*: Unifizierung oder Differenzierung des bürgerlichen Rechtes? str. 8. — *Dr. Alfred Manes*: Versicherungsprüfer in Deutschland, str. 6. *Dr. Edmund Mezger*: Der Tatbestand im Strafrecht, str. 10.

Компас осигурања, часопис о осигурању. — Власник и главни уредник г. *Др. Младен А. Хорвац*, адв. из Београда, Пашићева 25. Излази од априла 1934. год. уредно половином сваког месеца. Последњи број је изашао октобра 1934. год. са одабраном садржином. Годишња претплата износи 40.— дин.

Др. Јосип Весел: Право на исправку по Закону о штампани (засебно оштампано из Споменице VI. Конгреса правника), стр. 18.

Dr. Ernest Ziegler: Volné uvažovanie dôkazov a dovolacie súdnicstvo. Oštampáno zasebno iz *Pravnog Obsora* str. 24. (Bra tislava).